

DARBININKAS

L NR. 27.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, BALANDIS - APRIL 9, 1965

510 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

Besąlyginiai pasikalbėjimai ir vienas bilijonas dolerių

Prezidentas Johnsonas balandžio 7 Baltimoreje Johns Hopkins universitete kalbėjo dėl Vietnamo, paaiškindamas Amerikos siekimus ir planus.

DEL KO TEN KOVOJAMA:

Mes ten neturime jokios teritorijos ir jos nesiekiamo. Bet mes ten turime kovoti, jei mes norime gyventi pasauly, kuriam kiekvienas kraštas turėtų būti leistas kurti savo likimą. Tik tokiam pasauly bus saugi ir mūsų laisvė. Kelia į tokį pasaulį klydo du faktai.

Vienas: šiaurės Vietnamas puola nepriklausomą P. Vietnamą, norėdamas jį visai pavergti. Yra pačiame Pietų Vietname asmenų, kurie kariauja prieš savo vyriausybę, bet jie treniruojami, įiem ginklai, pagalba plaukia iš šiaurės.

Kitas faktas: komunistinės Kinijos šešėlis. Hanoi vadovai yra kurtomi iš Pekingo — to paties Pekingo, kuris pagrobė laisvę Tibetui, užpuolė Indiją ir buvo pasmerktas Jungtinių Tautų dėl agresijos Korejoje.

KODEL TIE FAKTAI MUMS RŪPI:

Nuo 1954 kiekviena Amerikos vyriausybė yra pasizadėjusi pa-

remti P. Vietnamą — padėti jį atstatyti ir jį ginti. **Aš pasiryžęs šio pažado laikytis.**

Mes esame ten ir tam, kad sustiprintume pasaulio tvarką. Nuo Berlyno iki Thailando yra tautų, kurių gerovė remiasi pasitikėjimu mumis, jei jie būtų užpulti. Pasitraukimas iš Vietnamo palaužtų pasitikėjimą Amerika ir jos žodžiu. To rezultatas būtų — sąmyšis, o gal ir karų išsiplėtimas.

Mes esame ten ir tam, kad būtų išlaikyta pusiausvyra. Tėnemanoma, kad pasitraukimas iš Vietnamo baigtų konfliktą. Mūsų laikai rodo, kad agresijos apetitai niekad nepasotinami. Pasitraukimas iš vieno kovos lauko reikštų pasitraukimą iš kito.

KĄ TURI ŽINOTI ŠIAURĖS VIETNAMO VADAI:

Mes nieko nenorime sau — tik kad Pietų Vietnamo žmonėms būtų leista vadovauti savo kraštą pagal jų pačių norą. Mes padarysime viską, kas būtina

šiam tikslui. Ir padarysime tik tai, kas yra absoliučiai būtina. Ir mes tai darome, kad šiaurės Vietnamo vadai įsitikintų, jog — Mes nebūsime nugalėti. — Mes nepavargsimė. — Mes nepasitrauksime nei atvira nei tuščia prasmių susitarimų priedanga.

AR KARA GALI PAKEISTI TAIKĄ:

Mes žinome, kad oro atakos vienos nepasiekia visų tikslų. Bet tai yra būtina dalis kelio į taiką. Mes turime būti pasirušę ilgalaikiui konfliktui. Jis reikalauja kantrybės ir ištvermės, iki bus įsitikinta, kad tikrasis kelias į taiką yra taikingo susipratimo kelias. Taika reikalauja, kad P. Vietnamas būtų nepriklausomas; kad jo saugumas būtų garantuotas; kad jo santykiai su kitais būtų be intervencijos iš šalies; kad būtų nesujungus jokioms sąjungoms ir nevirstų baze kitiems.

PIRMOS REAKCIJOS DĖL PREZIDENTO KALBOS

N.Y. Times įvertino teigiamai. Esą prezidentas atidare duris deryboms. Esą prezidentas priėmęs siūlymus tokių vyrų kaip Bowles ir Pearson. Tai reikiška politikos keitimui. (Pearson betgi siūlė nutraukti oro atakas ir derėtis, prezidentas pasakė, kad derėtis galima einant karo veiksmams. Tai didelis skirtumas). H. Tribune vertina, kad prezidentas rankoje turi lazda ir morką, šiuo tarpu jis labiau rodė morką. Ar tai politikos pakeltimas ar ne, esą vargiai būtų vaisinga diskusija.

Dėl tokio siekimo esame pasirušę kalbėtis su visom vyriausybėm be jokių sąlygų iš anksto.

KĄ DUOTŲ TAIKĄ IR KĄ AMERIKA DUOTŲ TAIKAI:

Dabartinis karas yra nelaimingas abiejų pusių gyventojams, nes ko iš tikrųjų šiaurės Vietnamo gyventojai yra reikalingi? Jie reikalingi to paties kaip ir P. Vietnamo gyventojai — jie reikalingi duonos, reikalingi sveikatos pagerinimo, nes gyvenimo vidurkis čia tesiekia 40 metų.

Prezidentas ragino J. Tautų gen. sekretorių imtis plano Pietų Azijos gyvenimo pažangai. Amerika eis į pagalbą tiek pietų tiek šiaurės Vietnamo gerovei atstatyti. **Prezidentas pasiryžęs prašyti Kongresą vieno bilijono dolerių Pietų Azijos reikalams.** Jis tikisi, kad kiti pramoniniai kraštai, tarp jų ir Sovietų Sąjunga paremtų pastangas pakeisti terorą pažangos kūrime — vandens parūpinimu, medicinine globa, mokyklų statyba ir t.t.

Tai Amerikos vizija į pasaulio tautų santykius.

PASAULINĖJE PARODOJE bus ir Sibiro mergaičių maldos

Balandžio 21 oficialiai atidaryta pasaulinė paroda. Į atidarymo iškilmes atvyksta viceprezidentas H. Humphrey. Mišias Vatikano paviljone koplyčioje 9 val. aukos New Yorko kardinolas Spellmanas. Į atidarymo iškilmes garbės svečiais pakviesti ir lietuviai.

Praturtėjęs Vatikano paviljonas

Siais metais Vatikano paviljonas pasaulinėje parodoje žymiai praturtėjęs naujais eksponatais. Pažymėtina visuotinio bažnyčios susirinkimo freska, popiežiaus Povilo VI vainikas, Gutenbergo Biblija, Sv. Rašto rankraščiai ir kita. Tarp kitų eksponatų ne paskutinę vietą užima ir Sibiro lietuvių maldaknygės originalas bei jos įvairių laidų ir vertimų vitrina.

Pasaulinėje parodoje restauruotas lietuviškas kryžius

Ziemos apsaugos rūbus nuėmęs, pavasario saulutėje gra-

žiai švyti lietuviškasis kryžius, pastatytas pasaulinėje parodoje. Kryžius ir tvorelė perdažyta, viršūnė turi atremontuotą stogelį ir aukso dažytą kryželį. Takai užbarstyti nauju žvyru.

šviežiai susodintos gėlytės jau kaisioja galveles. Žaliatvorė yra labai gražiai išsilaikiusi. Kryžiaus aikštelė ir gėlynai švieži ir jaukūs, dėka mūsų agronomo Tado Tallat-Kelpšos.

Už ir prieš Johnsono politiką

Gallupo institutas rinko atsakymus į klausimą dėl Vietnamo: derėtis su komunistais ar siųsti daugiau kariuomenės. Už derybas pasisakė 41 proc., už kariuomenės siuntimą 42 proc. be opinijos 17. Sakoma, reikia daugiau paaiškinti žmonėms, kokia yra faktinė padėtis.

PARTIJOSE: Nixonas apie LBJ

Washingtono moterys respublikonės surengė 2100 asmenų pobūvį (po 10 dol.) kuriame gausiausiai plovimais sutiko Goldwaterį ir naująjį Kalifornijos senatorių G. Murphy. Nixonas savo kalboje atsiliepė apie John soną kaip apie „šio šimtmečio geriausią politiką Baltuosiuose Rūmuose“ nes jis „yra griežtas vyras ir... reikalingas lojalios opozicijos“.

NIXONAS prabilo apie LBJ.

Vatikane: Popiežius apie Rotary klubus

Popiežius Paulius priėmė 1500 italų Rotary klubo narių specialioj audiencijoj. Popiežius priminė, kad Bažnyčia turėjo tam tikrų rezervų dėl šios pasauli-

niu plotu išplitusios organizacijos, kurią įsteigė 1905 Chicagoje teisininkas Paul Harris. Pažymėjo popiežius, kad padėtis pasikeitęs ir jis labai esą susidomėjęs siekimais ir veikla Rotary, kuris „nori sutelkti draugų skirtingų tikėjimų ir įsitikinimų asmenis bendram reikalui“.

„The Tablet“ priminė, kad 1952 Pijus XII buvo patvirtinęs draudimą kunigams dalyvauti Rotary klubuose ir jų susirinkimuose. „Katalikam pasauliui“ patarta jų vengti. „Oss Romano“ ta proga paaiškino, kad Rotary buvo vengtinas dėl religinio indiferentiškumo ir dėl infiltravusio į klubus „antiklerikalio masonų elemento“. Taip kai kuriuose kraštuose taip ir buvo. Dėl to Ispanijos, Olandijos ir kai kurių lotynų Amerikos kraštų vyskupai buvo įspėję dėl Rotary klubų. Amerikos vyskupai juos toleravo. Nu-rodoma net, kad dabar visų Rotary klubų sąjungos pirmininku esąs Arthur LaGueux Quebecke, Kanadoje, katalikas.

— **Sovietuose** pereinamais metais buvo uždaryta 2,000 ortodoksų bažnyčių pagal Austrijos katalikų agentūros pranešimą.

— **Kardinolas Pizzardo**, 88 metų, išrinktas kardinolų kolegijos dekano pavaduotoju.

— **Vatikane** būsiąs specialus sekretoriatas santykiams su ateistais. Jam vadovaus Vienos kardinolas Koenigas.

Balfas ir tremtinių komisarai

Jungtinių Tautų aukštasis komisaras Felix Schnyder lankėsi New Yorke. Balandžio 5 jis dalyvavo šalpos organizacijų konferencijoje, kurioje taip pat buvo aukšti JAV valdžios pareigūnai. Balso atstovai konferencijoje aiškino, kiek komisarai gali padėti susijungti šeimoms, kurių dalis yra laisvam pasaulyje, o kita — už geležinės uždangos. Pasprukusieji per geležinę uždangą tremtiniai pirmą globą ir dokumentus gauna iš tremtinių komisarų įstaigos (būstinė Genevoje, Šveicarijoje). Ši įstaiga taip pat padeda emigracijos ir įkurdinimo reikalais. Konferencija priėmė rezoliuciją, pagal kurią aukštasis tremtinių komisarų prašomas paveikti V. Vokietijos vyriausybę, kad skirtų daugiau lėšų nukentėjusiems nuo nacių. (K.L.J.)

BERLYNE BOLŠEVIKŲ TRIUKSMAS

Berlyne balandžio 7 Sovietai bandė trukdyti Vokietijos parlamentui bent tuo, kad pasiuntė sprausminius lėktuvus, kurie skraidė žemiau viršum parlamentu ir kėlė triukšmą, nuo kurio išbėgo apie 60 langų. Vakarė, kaip visada pasijutė „protestas“. — **Alabamai** gresia netekti federalinės paramos mokykloms 27.4 mil. dėl segregacijos mokyklose.

Balso atstovai Jungtinėse Tautose

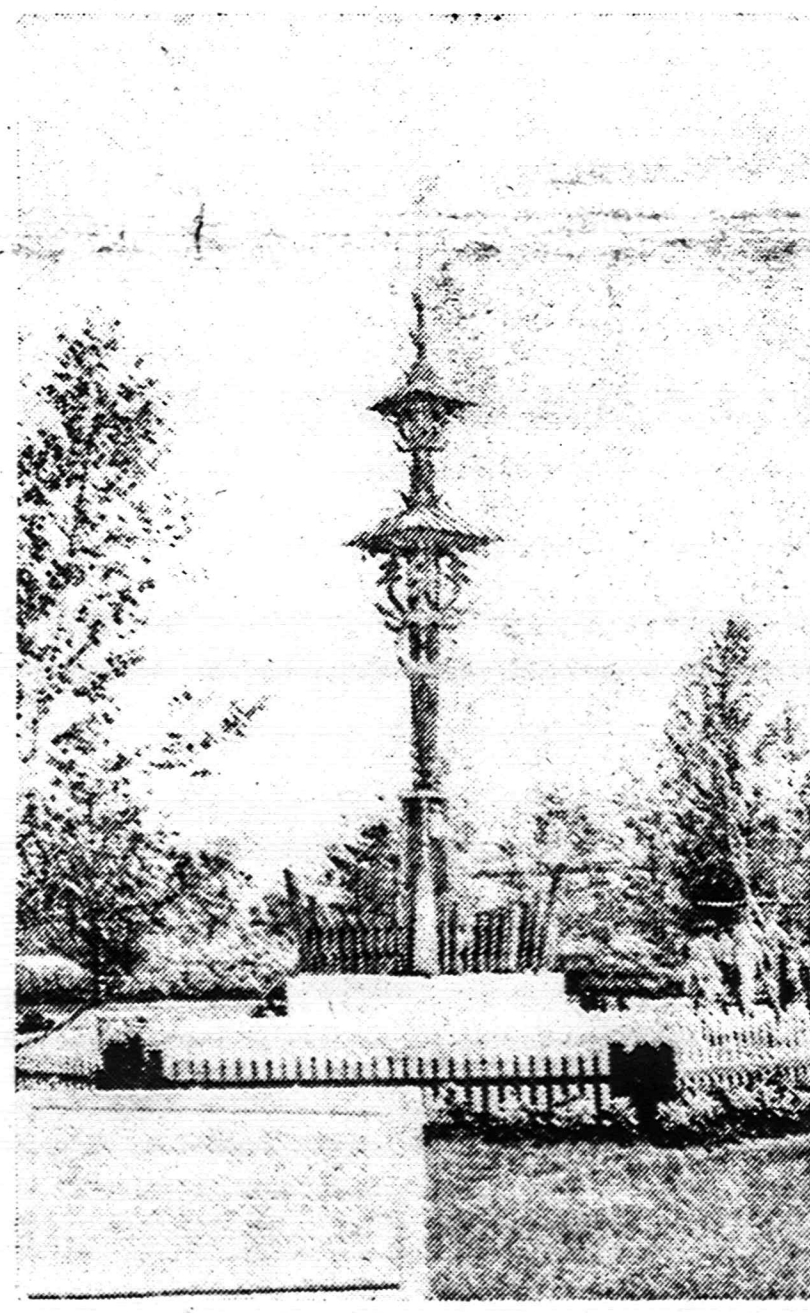
Jungtinių Tautų centriniuose rūmuose balandžio 8 iškilmingai pradėta platinti koncertinę plokštelę — Chopino Polonais, op. 53. Iškilmėms vadovavo Ed. Sullivan, jis pirkė pirmąją plokštelę. Svečių tarpe buvo generalinis sekretorius U Thant, tremtinių aukštasis komisaras Felix Schnyder. Į šventę buvo pakviesti ir oficialiai dalyvavo Balso atstovai, nes visas plokštelės pelnas skiriamas tremtinių šalpai.

— **Mokyklų paramos** įstatymas pro senato komisiją atėjo į senatą nepakeistas. Senate pradėtas svarstyti balandžio 7.

— **Medicinės globos** įstatymas svarstomas Atstovų Rūmuose. Numatytas priimti balandžio 8.

— **Užsieniui paramos** suma 3.4 bil. komisijoje numatyta sumažinti 84 milijonais, o dar svarbiau — nutraukti paramą tiems, kurie rodo antiamerikinę veiklą degindami Amerikos bibliotekas ir pan. būdu.

Manoma, kad visi šie svarbūs įstatymai bus priimti jau po Velykų.

LIETUVISKASIS KRYŽIUS New Yorko parodoje. Tokis yra išleistas spalvotas atvirukas.

Komunistai Vietnamo derybų nenori?

— **Maskva** balandžio 7 pasakė, kad su Kinija susitarta, jog ji nebekliudys Maskvai siųsti šiaurės Vietnamui ginklus ir karo medžiagą.

— **Sovietų** min. pirm. Kosyginas balandžio 7 Lenkijoje skelbė kaltinimus Amerikai dėl „barbariško“ Vietnamo.

— **Vietkongas** balandžio 7 grasino nužudysiąs pagrobą Amerikos pareigūną Gustav C. Hertz, jei P. Vietnamas nužudys teroristą, kuris dalyvavo sąmokslė Amerikos atstovybei susprogdinti.

— **Kom. Kinija** oficialiai laikosi taktikos, kad ji negali su Amerika derėtis dėl Vietnamo, kaip lygiai negalys ir šiaurės Vietnamas. Ji turinti derėtis su P. Vietnamo „išlaisvinimo frontu“ su vadinamu Vietkongu (Vietnamo Komunistų partija).

— **Egiptas** susilaikysiąs nuo rytų Vokietijos pripažinimo ir leisias, kad Egipte pasiliktų vakarų Vokietijos konsulatai. Nasseris davė žingsnį atgal, kai jo neparėmė Tunisas, Marokas ir eilė kitų arabų valstybių.

MIRĖ MECYS MUSTEIKIS

Gautinge, Vokietijoje, džiovininkų senatorijoje balandžio 6 mirė Mecys Musteikis buvęs Darbininko ir kitų katalikiškų laikraščių bendradarbis ir ELI biuletenio redaktorius, džiova sirgęs 18 metų. Laidojamas balandžio 10, šeštadienį. Į laido tuves išvyko jo brolis dr. Antanas Musteikis, Buffalo vietos kolegijos profesorius. Amerikoje dar liko brolis kun. Leonardas Musteikis Omaha, Neb.

Prezidentui Johnsonui pradėjus karinio spaudimo politiką šiaurės Vietname, kažkoks jėgos ėmė organizuoti opiniją prieš jo politiką; ėmė reikalauti paliaubų, reikalauti derybų.

Kas yra tos jėgos? Buvo lig šiol žinia, kad opinijai toną duoda, argumentus pateikia W. Lippmannas H. Tribune, Newsweek, N.Y. Tiesmes vedamieji. Iš paskutinių dienų spaudos aiškėja ir kiti tos opinijos veiksniai.

★

John Chamberlain (Journal American) sumini tu veiksmų eilę. Sumini, kuriais vardais jie veikė praeityje, kaip savo vardus ir taktiką kaitaliojo ir kaip dabar reiškiasi. — Ketvirtoje dešimtyje, sako Chamberlainas, buvo tokia „Amerikos lyga kovai prieš karą ir fašizmą“. Ji reikalavo nulaužti nagus ir ragus naciam. Bet kai Stalinas pasirašė sutartį su Hitleriu (1939), tai „Lyga kovai prieš karą ir fašizmą“ per vieną naktį išvir-

to „Lyga už taiką ir demokratiją“, ir jos nauja linija buvo — informuoti europiečius, kad Amerika nesikiš. Stalino valdymo paskesniais metais tas „frontas“ opinijai sudarinėti apribo; gal dėl to, kad per daug jau aiškiai amerikiečiai buvo nusivylę Sovietais. Atėjus Chruščiovui, su „Zenevos dvasia“ (1955) ir „Camp David“ dvasia iš naujo jie ėmė reikštis. Veikia jie ir dabar, tik kitais vardais. Veikia kaip „Progresyvinis darbo sąjūdis“, nors jis su darbininkų reikalais ir nieko neturi, nes per daug yra užimtas įrodinėjimu, koki progresyvūs yra Mao Tsetung ir Castro. Veikia kaip „Du Bois klubai“, kurie dedasi esą „neutralūs“, bet stengiasi įtikinti, kad Amerika turi trauktis iš izoliaciją. Veikia kaip „Gegužės 2 komitetas“, kuris kovoja už taiką, bet tik tokią taiką, kokią skelbia Vietkongas pietų Vietname. Veikia kaip „Jaunimas kovai prieš fašizmą ir karą“, kuris betgi niekad nemeskia karų, praktikuojamų „išlaisvinimo frontų“ ir kuris piktinasi, jei Mao Tsetungas vadinamas raudonuoju fašistu...

Autorius sakos suskaitęs devynis tokius vardus, kuriais varama ta pati akcija. Tie ir kiti „frontai“, tvirtina Chamberlainas, stengiasi spausti prezidentą derėtis dėl taikos su Vietkongu pietų Vietname; atiduoti pietų Aziją „neutraliesiems“, kurie toliau jau perduos komunistams. Jų skelbimai, siūlymai su parašais dabar rodo už pini-gus laikraščiuose. Bet jūs nerasite, sako Chamberlainas, kad tie „frontai“ smerktų tokius dalykus kaip Amerikos atstovybių sprogdinimai, Amerikos skaitlyčių deginimas, kuni-gų bei vienuolių žudymas ir kanibalizmas.

Kas daugiau šiame sąmokslė dalyvauja?

★

Rowland Evans ir Robert Novak (H. Tribune) atkreipia dėmesį į Kanados min. pirminko Lester (Mike) Pearsono rolę. Buvo suorganizuota, kad jis atvyktų į Philadelphia ir ten būtų pagerbtas kaip taikos rėmėjas. Ten balandžio 2 Pearsonas viešai „rekomendavo“ Amerikai sustabdyti Vietnamo oro atakas. Apie šį kišimąsi į Amerikos politiką, kaip informuoja minėti korespondentai, Pearsonas nebuvo iš anksto įspėjęs Amerikos vyriausybės. Tik po savo kalbos kitą dieną jis atvyko pas prezidentą į Camp David.

Pearsono pareiškimas tarnauja tai pačiai propagandai: va, ir „zinomas“ taikos kovotojas, Nobelio premija už taiką apdovanotas, taip pat pasisako prieš Johnsono liniją. Pearsonas yra dirbtiniu būdu išpūstas tokiu autoritetu Amerikoje, kaip Europoje Belgijos Spaakas, ar prieš jį buvęs Benešas. Propagandai svarbu tokius autoritetus pirma sudaryti, kad paskui jų nuomonėm pasiremtum. Dabar buvo proga Pearsonu pasinaudoti.

★

Koki rezultatai? Tie patys H. Tribune korespondentai tvirtina, kad būdas, kuriuo Pearsonas pasisakė dėl Amerikos politikos, suerzino prezidentą, nes Pearsonas „sulaužė pagrindines taisykles, pagal kurias tvarkomi draugingų valstybių santykiai“. Pearsono brovimasis į Amerikos politiką tvirtina korespondentai, uždels Amerikos iniciatyvą deryboms, nes Lyndon Johnsonas nemėgsta būti vedžijamas už nosies.

Šeima buvo didelė, susipratusi ir patriarchališka

Upė tekėjo pro Rokaičius (2)

Nebuvo tai laimingas Lietuvai laikotarpis nei Žauniui esant užsienių reikalų ministrui nei po Žauniaus kitiem ministriams. Tad ar Žaunius rodė per mažai diplomatinio lankstumo, per daug tiesmukumo, statumo; ar jis vykdė savo politinę liniją ar tebuvo tik vykdytojas iš viršaus duodamos linijos — tas klausimas šandien mažiau įdomus. Įdomesnis kitas, kuris ir šandien daugiui aktualus: kaip Dovas Žaunius, kilęs Vokietijos valdomoje teritorijoje, spaudžiamas vokiškos mokyklos ir valdžios biurokratijos suvirti vokiškame katile, išliko lietuvis, t.y. išlaikė gimtąją kalbą, prisirišimą prie lietuvių interesų?

TEVŲ NAMUOSE

Dovas Žaunius yra gimęs 1892 birželio 19 Rokaičiuose. Lankos-Niederung ap. netoli Tilžės, pietinėje Nemuno pusėje. Gimnaziją baigė Tilžėje. Teisų mokslus ėjo Muencheno, Hailės, Berlyno, Karaliaučiaus universitetuose. Pirmame pasauliniame kare buvo mobilizuotas. Vokietijai okupavus Lietuvą, buvo prikamandiruotas prie karinės administracijos Vilniuje prie vokiečių leidžiamo lietuvių kalba laikraščio "Dabarties" — jis buvo čia naudingas, nes mokėjo lietuviškai. Čia dirbdamas, šeimais varė studijas ir 1917 išsilaukė Karaliaučiaus universitete teisų daktaro egzaminus.

Kad jis išlaikė savo gimtąją kalbą ir liko lietuvis — pirmas ir pagrindinis veiksnys buvo šeima, kurioj jis augo. Šeima didelė, susipratusi, patriarchališka.

Tėvas taip pat Dovas, kaip ir jo jauniausias sūnus, apsišvietęs ūkininkas. Amerikoje buvęs, ne tik kalbėjęs, bet ir laiškus rašęs lietuviškai, palaikęs ryšius su to meto politiniais veikėjais — M. Jankum, Gaigalaičiu, hanoveriečiu Sauerveinu, kuris Žauniuose išgyveno išties metus, ten parašė ir savo "Lietuviais esame mes gimę". Žaunius dalyvavo aktyviai politinėje kovoje renkant lietuvių atstovą Smalakį į reichstagą. Laikė save vienu iš ramybniečių, kurie planavo atpirti Rambyną kalną ir paversti lietuviška šventove.

Visa šeima buvo tvirtai lietuviška — penkios dukterys ir trys sūnus. Ema ir Ona iškėto už brolių ūkininkų Brožaičių Gustė išėjo medicinos mokslus ir apsigyveno Klaipėdoje; Marei teko tėvų ūkis, į kurį ilgainiui susirinko ir Morta iš Tilžės, ir brolis Ermonas, išėjęs agronomijos mokslus, ir kitas brolis Endrius, kuris išėjo veterinarijos mokslus ir tapo, anot tėvo, "gyvulių liekoria". Visi nariai vienas su kitu palaikė artimus ryšius, visus trau-

ŽAUNIŲ ŠEIMĄ. Pirmoj eilėje: Marė ir Gustė, antroje: Berta, Elz. Žaunienė-Zdanytė, sūnus Dovas, tėvas Dovas, Emma (Brožaitienė); trečioje eilėje: Ona (Brožaitienė, Endrius, Morta, Ermonas.

kė tie patys namai. Tik viena dukterė atitrūko — Berta nutėkėjo už Kiimačio, apsigyveno Karaliaučiuje ir, kaip D. Žaunius 1933 metais rašė P. Mikolainiui: "Smarkiai suvokiėjusi ir mažai su mumis ryšių tepalaiko".

Kiek epochos stilius su žodynu, sintakse, šeimos tradicijom atspindėjo Žaunių šeimoje, galima pajauti iš vienos smulkmenos — iš Žaunių lietuviškai spausdinto kvietimo 1905 į savo dviejų dukterų vestuves. Jį ištais nurašom iš V. Jonuškaitės-Zaunienės archyvo:

"Serodj 22 szio menesio szwesime swodbas musu dukteru Anos su ukininku Jokubu Brožaičiu sz Adl. Weweriszkiu. Emos su ukininku Jurgiu Brožaičiu sz Szlengiu-Anders. Wenczawone nusiduos ant zeg. 3 po pietu Naujos bažnyčioje. Kwiecziamie szitai szwentei pributi ir jau laiku pirm to i musu namus atkeliauti.

Su pagarba ir swekinimu Dowa Saunus ir Pati. Rokaičiuose, februarijau m. 1905. Sweczius sulauksime ta diena taipgi prie kiekwieno trukio (ant bones) Naujoje".

MORTA IR MIKOLAINIS

Idomiausia betgi tarp tų šeimų narių buvo Morta, kuri iš tėviškės buvo nukilusi į Tilžę, su broliais, paskiau vėl persikėlusi į tėviškę, kai ji buvo jau Marikės rankose, o Klaipėdos kraštą prijungus prie Lietuvos 1923, persikėlusi į D. Lietuvą, kurį laiką pas Dova Žaunių į Kauną, nes Vokietijoje

"tokiam žmogui kaip jai — rašo Dovas Mikolainiui — gal būtų per daug karšta".

Kodėl? Žaunių Morta, arba kaip ji laiškuose pasirašo Marta, M. Lietuvoje buvo panašioje rolėje kaip Aukštaičiuose Birtė Petkevičaitė — tarnavo visiems kitiem, tik ne sau; tarnavo šeimai, dar labiau visuomenei. Ją pažinuso Jono Valaičio liudijimu. "Žaunių Mortelė, be to, kad ji buvo tėvo Dovo įžieb-

to lietuviybės švyturio uolijo budėtoja, jo šviesos skleidėja bei stiprintoja, yra buvusi mažne visos į D. Lietuvąėjusios draudžiamosios spaudos tvarkytoja bei siuntėja, o ir pati kai kurių leidinių leideja.

"Visas susirašinėjimas "Varpo" redakcijos ir administracijos reikalais buvo atliekamas Mortos Žauniūtės adresu. Pas liudijimu. "Žaunių Mortelė, be to, kad ji buvo tėvo Dovo įžieb-

komas L.S.D. partijos archyvas nuo "Darbininkų Balso" pradžios — 1901 metų. Šį archyvą Lietuvos nepriklausomybės pradžioje, 1922 m., atvykęs Kapsukas iš Mortos paėmė ir išsiųžė į Maskvą.

"Mortelės bute Tilžėje ir per ją Žaunių ūkyje Rokaičiuose bus pabuvoję mažne visi, kas lietuviybės reikalais ar nuo caro žandarų bėgdami atvykdavo į Maž. Lietuvą. Čia yra prieglaudą radę: Dr. Bagdonas, Požėla, Janulaitis, Jurgis Saulys ilgesnį laiką buvo globojamas ir šelpiamas.

"Požėlą ir Kapsuką jau ir vokiečių žandarai gaudė. Jiedviem esant pasislėpusiems Rokaičiuose, Mortelė pranešė, kad žandarai vyksta jų sumiti. Dėl to Mortelės brolis Dovas paskubomis baigė skusti Kapsukui barzdą, abudu su Požėla išgrūdo pro užpakalines duris; žandarai jau buvo čia, bet nieko nerado.

"Rokaičiuose buvo Mortelės sukauptas didžiulis senesniųjų lietuviškų leidinių rinkinys, kurį naciai keliais vežimais buvo išsiųžė. Lietuvos užsienių reikalų ministerijai ir dr. Sauliui reikalaujant, šio rinkinio dalis buvo grąžinta Lietuvos universitetui ir dr. Sauliui.

"Žaunių Mortelė buvo tos rūšies neišmatuojamo kruopštumo, tvarkingumo ir nepaistatymo asmenybė, kuriai iš viso lygių nedaug tėra.

"Žaunių Mortelė buvo 1900 m. Paryžiuje buvusios Pasaulinės Parodos lietuviškų ekspozicijų rinkėja ir tvarkytoja tiek iš M., tiek iš D. Lietuvos". (Naujienos 1955 gegužės 6).

(Bus daugiau)

AŠTUONI KONGRESMANAI INEŠĖ VĖL REZOLIUCIJAS

Rezoliucijų skaičius šiame Kongrese pašoko iki 62

Los Angeles, Calif. — "Rezoliucijas Pabaltijo kraštų laisvinimo reikalu reikia praveisti šio Kongreso pirmos sesijos metu; aš padarysiu visa, kad tai būtų atsiektą," — kalbėjo kongresmanas Henry P. Smith III (R.-N.Y.), neseniai įnešdamas naują rezoliuciją (H. Con. Res. 372) Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvinimo reikalu. Rezoliuciją išrūpino Kacy Kecorius iš Lockport, New York. Kongresmanas H.P. Smith III buvo išrinktas 1964 metų lapkričio mė-

nesį, ir jo įneštoji yra visai nauja rezoliucija.

Paskutinėmis dienomis buvo įneštos dar septynios kitos rezoliucijos Atstovų Rūmuose. Jų autoriai: Frank Annunzio (D.-Ill.); Donald Rumsfeld (R.-Ill.); Robert C. McEwen (R.-N.Y.); John M. Ashbrook (R.-Ohio); John C. Kluczynski (D.-Ill.); Daniel Rostenkowski (D. - Ill.); Adam C. Powell (D.-N.Y.).

Chicagos latviai yra pasišovę išgauti rezoliucijas iš visų Iliniois valstybės kongresmanų.

Rezoliucijos, išgautos iš Iliniois legislatorių, yra didele dalimi latvių pastangų rezultatai. Pats laikas būtų pajudėti šia linkme ir Chicago lietuviams: Rezoliuciją iš kongresmano Robert C. McEwen išrūpino dr. A. Tanas Vališkis iš Gouverneur, N.Y. Kongresmanas R.C. McEwen buvo išrinktas praėjusių metų lapkričio mėnesį; jo rezoliucija yra taip pat visai nauja.

Prisimintini padėkos laiškučiai ypač tie kongresmanai, kurių apygardose yra labai mažai lietuvių, kaip: Robert C. McEwen, John M. Ashbrook, Adam C. Powell (šis kongresmanas yra negras ir jo apygardoje gyventojai didele dalimi negrai) ir Henry P. Smith III. Laiškai šiems ir kitiem kongresmanam adresuotini: The Honorable (kongresmano vardas ir pavardė), House Office Building, Washington, D.C. 20515.

VATIKANE:

Romoje balandžio 3 kardinalas Cicognani įšventino į kunigus 9 vyresnio amžiaus asmenis, buvusius advokatus, karius. Seniausias tarp jų buvo 68 metų John P. Smith, gimęs Buffalo, 40 metų buvęs advokatu New Yorke, kurio žmona mirė. Kitas buvo Anglijos armijos majoras, kariavęs Indijoje, Burmoje, dar kitas — anglikonų kunigas.

— Vokietijoje daugiau kaip 1 mil. darbininkų atgabenti iš užsienių. Bet auga Vokietijoje ir nusiskundimai blogai atliekamais darbais. Dingo buvęs pasitiekijimas Vokietijos darbininko sąžiningumu.

— Sovietai ir kom. Kinija pradėjo derybas dėl kviečių su Argentina, Perna Sovietai iš Argentinos pirkė už 25 mil., Kinija už 91 mil.

KONGRESM. HENRY P. SMITH III

Siųskite į Lietuvą ir SSSR

DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom urmo kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijos krautuovės:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.

Krautuovės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckensteino krautuovė kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiskai. Vaziuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliskos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS

IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maištos, spalvotos, lovos užtiesalai, vilnonės skaros ir salikai — Čeriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užėkite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

FRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. Virginea 6-9519

SALE VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBŪVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

WINTER GARDEN TAVERN

Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami poladotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. EVERgreen 2-6440

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav.

36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas Stagg 2-5938

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554

Papigintomis kainomis priimame užsakymus

VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS

Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius

We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Patikima ir žinoma firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą leidžiamiesiems siuntiniams į USSR — PRANEŠA:

Eileje garantuojamų užsakymų sovietinės gamybos prekėms, kaip tai: AUTOMOBILIAMS, SALDYTUVAMS, TELEVIZIJOS APARATAMS ir kt., pats gavėjas gali pasirinkti dovanas už bet kokio dydžio sumą.

Jūs taip pat galite užsakyti MAISTO PRODUKTŲ DOVANAS giminėms, esantiems USSR. Pristatymas skubus iš produktų sandėlių esančių SOVIETŲ SAJUNGOJE.

Kainos prieinamos.

Katalogų prašykite bet kuriame mūsų skyriuje arba Vyriausioje Įstaigoje:

45 West 45th Street
New York, N. Y. 10036; Room 1101
Tel.: CI 5-7905

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS
ORGANĄ DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laiškai tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS

Straiptėlis ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožiora. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Litanistikos studijų reikalu

Dažnai nusiskundžiama, kad lietuviai tolsta nuo tautinių reikalų, kad mūsų jaunimui jau sunku išreikšti savo mintis lietuvių kalba, kad gresia nutautėjimo pavojus. Dalis čia yra tiesos. Bet vargu ar ši priekaišta būtų galima primesti vyresniajai kartai. Ji yra daug padariusi. Tik pasizvalykime, kiek leidžiama lietuviškų laikraščių, žurnalų, knygų. Kitataučiai, pamatę mūsų didžiulę enciklopediją, nustemba ir klausia, ar šiame krašte yra tiek daug lietuvių, kad jie pajėgia išleisti tokį veikalą.

Visoms kultūros sritims atiduodame savąją duoklę. Architektūroje mūsų tautinis stilius Amerikos miestuose laimi pirmąsias premijas. Mūsų menininkų kūriniai puošia galerijas. Mūsų muzikų kantatos aidai Amerikos teatruose. Mūsų mokytojai su nenuilstama dvasia dirba šeštadieninėse mokyklose. Mūsų visuomenininkai tęsia žutūtinę kovą už tautos laisvę. Mes atiduodame duoklę ne tik savajai tautai, bet aktyviai dalyvaujame ir šio krašto kultūriniam gyvenime. Kiek lietuvių dirba įvairiose mokslo įstaigose? Kiek parašyta mokslinių straipsnių ir veikalų anglų kalba? Gaila, kad iki šiol laiko niekas nesuruošia šios rūšies pados.

Pirmoj eilėje, žinoma, mums turi rūpėti savi lietuviški reikalai. Bet jau pradeda būti stoka darbininkų, lietuviškos kultūros bare. O kas bus, kad ir netolimoje ateityje? Kas užpildys retėjančias eiles? Simtai lietuvių studentų studijuoja įvairių mokslo dalykus, bet neteko girdėti, kad kas nors iš mūsų jaunimo studijuotų litanistiką, nors tie mokslai ir figuruoja universitetų kataloguose... Jei mūsų studentija pasirenka praktiškesnius mokslus, tai suprantamas dalykas,

nes kiekvienas galvoja apie būsimąjį pragyvenimo šaltinį. Vien iš litanistikos nepragyvensi. Tačiau ir čia ne be išeities. Tik prisiminkime mūsų aušrininkus — Vincą Kudirką, Joną Basanavičių ir kitus. Jie, turbūt, irgi panašiai galvojo studijuodami mediciną, kad turėtų pragyvenimo šaltinį, bet jie savo širdį ir savo jėgas atidavė tautai. Studijuodami praktiškesnius mokslus, jie kartais studijavo lietuvių kalbą ir siejo lietuvių kultūrą. Nesinori tikėti, kad iš kelių šimtų mūsų studijuojančio jaunimo neatsiras Kudirkų ir Basanavičių.

Jau keletą metų tenka girdėti tokius argumentus, kad mokslo metų eigoje studentai yra apversti darbas ir neturi laiko nei ir vakarais lankyti lietuvių kalbos paskaitų. Vasaros metu irgi negali, nes turi uždarbiauti, užsidirbti duoną žiemai. Sunku patikėti tokiems argumentams. Visi mes esame daugiau ar mažiau prasigyrę ir be jokio vargo galim padėti jaunui lietuviui įsijungti į litanistikos studijas nors vieną ar du vasarą. Reikia tik gerų norų tiek tėvams, tiek ir jaunimui.

Fordhamo universitete jau šeši metai vasaros semestre yra liuanistikos dalykai. Dės tytojais kviečiami prityrę šioje srityje specialistai — profesoriai. Šiais metais litanistikos programai praversti sudaryta komisija iš kun. prof. V. Jeskevičiaus, prof. Antano Salio, prof. Jono Puzino ir prof. Antano Vasio. Programoje numatyti du lietuvių kalbos kursai — pradedantiems ir pažengusiems, ir prof. A. Salio lingvistikos kursas — įvadas į baltų kalbotyrą (graduate). Už visus kursus duodami kreditai, kuriuos galima perkelti ir į kitą universitetą.

Ateitininkų kongresas (1965) liepos 3-4 Toronto, Kanadoje), kuriame viliamasi matyti šios lietuvių katalikų kultūrinės organizacijos atstovus iš viso laisvojo pasaulio kraštų, nėra eilinis įvykis nei pačiam ateitininkų judėjimui, sulaukusiam virš pusės šimtmečio, nei mūsų išeivijai. Ateitininkų kongresai nėra dažni, ir kiekvienas jų yra palikęs savo žymes.

Kongresas vadinamas "ateitininkų" kongresu. Taigi, visų ateitininkų. Ne vien mokslininkų, ne studentų, ne studentų spiešio, ne vyresniųjų susieję senitmentaliu pokalbiu apie įvykius, prieš dešimtmečius buvusius, bet susiburs ateitininkijos šeima, kuri amžiumi yra gana paini. Ji laikosi brandžių metų tvirta inteligentų grupe, studentijos entuziazmu, mokslininkų idealizmu, jaunųjų nerūpestingumu ir pagyvenusių, rudėjančiųjų gilia patirtimi. Šią šeimą kviečia kongresas yra visuotinis.

Zinoma, daugumai kils abejonų, ar suvažiuojamas, amžiumi toks įvairus, gali būti vaisingas. Kas ras jo svarstymams vieną pagrindą? Kas išsprędė mėjimosi klausimą, kad jaunesnieji nežiovautų, o pagyvenusieji naivumu nesibodėtų? Kokia pramoga vienodai patrauks vi-

Studijuojantiems vasaros metu liuanistiką sudarytas stipendijų fondas. Stipendijų po 100 dol. pažadėjo dr. Albinas Smulkštys. Lietuvių Bendruomenė ir prof. A. Vasys. Reikėtų, kad ir mūsų visuomenė paremtų jaunimą studijuojantį liuanistiką. Jūsų paskirta viena kita stipendija bus paskatini-mas jaunimui studijuoti ir pamilti tėvų kalbą. Studentų organizacijos taip pat turėtų suorganizuoti nors po vieną stipendiją savo nariams, ir paraginti savo narius šioms studijoms.

Vasaros semestras tęsiasi nuo liepos pradžios iki rugpjūčio 15. Dėl paskaitų laiko vadybė prisitaikins prie studentų pageidavimų. Atrodo, kad dauguma pageidautų, kad paskaitos būtų vakarais.

Užsiregistruoti reikia iš anksto laišku ir nurodyti, kokiame kurse norėtumėte dalyvauti — pradedančiųjų ar pažengusiųjų. Smulkesnės žinios yra nurodytos kataloge. Kreiptis adresu: Prof. A. Vasys, Fordham University, Bronx, N.Y. 10458.

Ateitininkų šeimos kongresas

sus dalyvius? Iš viso, ar visuotinumas yra naudingas?

Mintys apie jauniausiuosius Mažesnę lietuvių susibūrimo vietoje ateitininkų jaunųjų, moksleivių ir studentų būreliai, kaip ir kitų jaunimo vienetų, kur jų iš viso yra, nėra gausūs. Šis negausumas jaunose žmonėse, dar nesugebančiuose palaikyti glaudesnio ryšio su tolimaisiais taškais, savaime peršia jiems mažumo baimę. Jauni žmonės mėgsta platumas, dydį, masę, formą, tad izoliacionizmas atskirose kolonijose žlugdo ryžtą, perša neviltingai, palaiko snaudulį. Ateitininkams visada buvo sunku įsiūlyti formą, kurios jie ir dabar vengia. Nei jaunūčiai, nei moksleiviai, nei studentai net iškilnių metu nedėvi jokių uniforminių kepurėlių, juostų ar kitokių puošmenų. Mažose vieneteliuose susibūre, neturėdami kuo pasirodyti išviršiniai, jie kartais gali nustoti savai organizacijai didesnio dėmesio.

Panašai buvo jaustasi provincijos gimnazijose nepriklausomybės metais, ateitininkams nepalankioms sąlygoms susidarė. Moksleivių būreliai tada manė, kad tik jie vieni egzistuoja. Ryšys su kaimyninėmis mokyklomis — suvažiuavimai, konferencijės, bendra pramoga — buvo pavojingas. Vyresnieji taip pat, gal tik aktyvesnį kunigą išskyrus, negalėjo

su jais nei dirbti, nei artimiau bendrauti. Buvo jaučiamas gėros prisilėgimas, kol atvykus universitetan ir pamatius didelius būrius ateitininkų studentų ir vyresniųjų, prisilėgimas virsdavo staigiu entuziazmu.

Rašančiam, gyvenančiam mažoje kolonijoje, prisimena du įvykiai su savais vaikais, vos apie dešimtį metų turinčiais. Toronto Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo metu, spraudžiantis į perpildytą katedrą pamaldoms, paklausė jie: "Ar čia visi lietuviai?" Tas pats buvo pereitą vasarą Lietuvių dienoje New Yorko. Abiem atvejais jie negalėjo atsistebėti, ir iki šiol nepamiršta nei pirmo nei antro įvykio.

Turint noro, galint laisvai burtis, grupuotis ir keliauti, izoliacionizmas jaunose žmonėse reikia šalinti. Ateitininkų kongresas yra gera proga, ir jo visuotinumas — renkas visa šeima — yra sveikintinas.

Reikėtų išimties

Kad jaunūčiai ir mažiausieji moksleiviai pajautų kongreso didingumą, kad jiems liktų ilgai neišdylęs išpuolis, specialus dėmesys šia linkme yra būtinas. Pirmiausia, jauno žmogaus sąmonė mėgsta daugumą. Jei kongrese šių pačių gležniausių ateitininkų susidarys arti poros šimtų ar daugiau, skaičiumi skurdesnių kolonijų būreliai, kur susirenka gal aštuoni, gal

dešimt ar dvilika vaikų, pastebės, kad ne jie vieni pasaulyje ateitininkais vadinasi, kad tokio jaunimo yra daug.

Raginimas ir paskata yra reikalingi. Žinoma, vaikus kongresas lengvai pasiims tie tėvai, kurie patys vyks. Tačiau tenka rūpintis, kad Toronto atsidurtų ir tie jaunūčiai, kurių šeimos nariai nuo dalyvavimo bus sutrukdyti, arba kurių tėvai nėra ateitininkai. Šios pastangos, Federacijos Valdybai ir kongreso rengimo komitetui paraginusi, turi kauptis atskiruose vienetuose. Sendraugiai privalo susirūpinti, kad jų priežiūroje esantiems jaunūčiams bei moksleiviams atsirastų galimybė nuvykti Torontan, ir kad kongreso metu jiems būtų tinkama globa.

Antra: suvežimu, sugabeni-mu uždavinys nesibaigia. Kongreso programoje nenumatyti atskirų sąjungų posėdžių, tačiau pačių mažiausiųjų atveju reikia išimties.

Žinoma, kongreso rengimo

komitetas (dr. J. Sungaila — pirm.) ir Federacijos Valdyba padėtyje geriausiai nusimano. Jie spres ir specialias pastangas, stengdames suburti kiek galima daugiau pačių jaunūčių, jie spres ir apie jų užėmimą kongrese.

Mažųjų, aišku, kongreso metu daug nuvarginti nereikėtų, kad svajonės, rengiantis kelionei, kalbant apie ją, nevirstų nusivylimu. Vis dėlto, jų nuotaiکم pakelt reketų visus porai valandų suburti atskiram posėdžiui — pramogai. Atrodytų, šeštadienio vėlyvoka popietė geriausiai tiktų. Vaikai būtų po kelionės atsigavę ir draugų susirinkę, gal pusvalandį pasiklausytų pokalbėlio ateitininkijos temomis, gal pusvalandį savo sugebėjimus parodytų, tada pažaisytų, kartu užkąstų, naujų draugų pasisėkotų. Sekmadienį organizuotai dalyvautų pamaldose, ir čia baigtųsi jų dalyvavimas kongrese.

Ar šitai įmanoma, žino rengimo komitetas. Tačiau atrodytų, kad pačių jaunūčių gausenė dalyvavimas taip pat labai pageidautinas.

Asta

ALRK FEDERACIJOS SEIMELIS

New Yorko - New Jersey apskritys L.R.K. Federacijos suvažiuavimas-seimelis įvyko kovo 14 Angelių Karalienės parapijos saleje Brooklyne. Suvažiuavimo tikslas buvo plačiau painformuoti apie Federacijos atlieka-

mus darbus ir daugiau susipažinti su atskirų organizacijų veikla. Seimelio posėdžiui pirmininkavo S. Kontrimas, sekretoriavo E. Kezienė ir stud. E. Ažuolas.

Pirmuoju kalbėjo klebonas kun. J. Aleksiusas. Jis papasakojo savo kelionę į Indiją išpužius. Ten dalyvavo tarptautiniame eucharistiniame kongrese. Indijoje tiek katalikai, tiek ir nekatalikai iškilmingai priėmė popiežių Paulių VI, visur šv. Tėvui rodė didelę pagarbą. Teko matyti Indijos turtingus miesto gyventojus ir užmiesties bendruomenę. Laisviam pasauly sunku įsivaizduoti kaip tie vargšai gyvena, ypač kai Indija yra turtingas kraštas.

Prel. J. Balkūnas kalbėjo apie savo kelionę į Pietų Ameriką. Jis dalyvavo lietuvių kongrese Sao Paulo, Brazilijoje. Prelatas pastebėjo, kad ten lietuviai labai gausiai dalyvavo kongreso posėdžiuose, pamaldose ir parengimuose. Jie prašė perduoti sveikinimus visiems JAV lietuviams.

Iš skyriaus veiklos, pranešimą padarė N.Y. skyriaus pirmininkas A. Skėrys. Jis ragino jaunimą dalyvauti Lojalumo parade. Balfo reikalų vedėjas kun. L. Jankus kalbėjo apie bendrą šalį, kun. S. Raila — apie religinę, M. Galdikienė — apie lietuvių moterų katalikų veiklą. Užbaigiamąjį žodį tarė dvasios vadas kun. A. Račkauskas.

Seimelyje buvo iškelti dar tokie klausimai, kaip lietuvių kalba naujoji liturgika, kultūros namų statyba New Yorko, lietuviška spauda. Vasario 16 minėjimas. New Yorko pasigendama pamaldų tame minėjime. Ateityje reikėtų susitvarkyti, juoba, kai pavergetoje Lietuvoje yra smarkiai persekiojamas tikėjimas.

Alto atstovas kvietė jaunimą dalyvauti Lojalumo parade, bet tas pats jaunimas užmirštas, kai jo organizacijų vėliavos nepakviečiamos į Vasario 16 iškilmingą posėdį. Jei jau saleje nebūtų vietos, tai gal tilptų bažnyčioje. Kitose kolonijose visų organizacijų vėliavos sudaro ištisą miksą scenose. Organizacijų atstovai seimelyje nenorėjo ar negalėjo dėl laiko stokos pareikšti savo nuomonės įvairiais klausimais. Ateityje valdybai reikėtų daugiau lankstumo, kad organizacijų veikla pagyvertų ne tik savo uždaruose susirinkimuose, bet pasireikštų ir plačioje visuomenėje.

Eiliniam suvažiuavimo dalyviui galėjo nepatikti seimelio užtęstas laikas. Rengėjai turėtų taip sutvarkyti dienos programą,

(nukelta į 5 psl.)

LRK FEDERACIJOS seimelio prezidentas, iš k. į d. Eug. Ažuolas, Eug. Kezienė, Simas Kontrimas. Kalbą prel. J. Balkūnas. Nuotr. P. Ažuolas

KARL DREWEL
Karveliai išgelbėjo

Iš vokiečių k. vertė Konstantinas Petrauskas

SKARDUS šūvis perskrodė rytmečio tylą. Iš už rūgų gubos pasirodė šaulio silueta, iš lengvo žingsniuojas per žvilgančią rasą ir miglas, per rugieną. Jis pakelia nuo žemės karvelį, pakabina jį ant kuprinės, ir žengia prie kito, kurs dar plazda savo sparnelėmis mirties agonijoje, besistengdamas ištrūkti. Šaulys žiauriai griežia jį savo pirštais, net įlauždamas krūtinkaulį. Pakėlęs ir apžiūrėdamas pastebi ant kojytės žiedą.

— Ne, tai dar nebus paskutinis.

— O taip, tai jau paskutinis, — atsako jam stiprus, griežtas vyriškas balsas.

— Kas man tai gali uždrausti? — žūliai atsikerta, staigiai ir smarkiai užklyptas. — Gal tamsta, kunige klebone?

— Taip, aš, Sulte.

— Kokia teise? — piktai šaukia.

— Jūsų teise.

— Kaip tai suprasti? — pagiežai klausia šaulys. — Ar norite neigti tų prakeiktų padarų

man daromus nuostolius? — piktai šaukia karvelių medžiotojas. — Karvelių mėgėjai turėtų juos sočiau lesinti, užuot leidę skristi į svetimus laukus. Ne vienas, ne du, ne dešimt, o šimtai žūję čia atskrenda ir lesa mano labą, iki nutunka. Ar aš rūgiu sėju karveliams lesti? Kai jų savininkai pasiges bent poros tuzinų, tada gal uždarys tuos kenkėjus. Kitaip tvarkos nepasieksime. Ne, gerbiamašis, aš ne toks paikas. Tamsta, kunige, galėtumėt kitokį darbą susirasti, užuot anksti rytmečiais besibasčius po laukus, vaidinant karvelių užtaręją.

— Nė žodžio daugiau, Sulte, — rimtai žvelgdamas taria kunigas ir ištisia šauliui ranką, kuris nenoromis priima.

— Sulte, juk mudu iki šiol visuomet sugyvenome geruogi. Tik dabar pamačiau, kad mėsos džiojį karvelius. Aš nenoriu priekaištauti, nes suprantu, kad tariasi esąs teisus. Tačiau kiekvienas daiktas turi dvi puses. Aš norėčiau tai išsamiau paaiškinti. Norite?

— Jokių aiškinimų man nereikia, — piktai atkerta šaulys. — Pakankamai esu brendęs, kad sugebėčiau įvertinti, kas gera ir kas bloga.

— O vis dėlto?

— Gerai, — nusileido, — bus įdomu išgirsti, katras iš mudviejų teisus.

— Taip ir kalbėk, mano mielas; tai protingi žodžiai. Suprantu, myhte teisybė ir norėsite išgirsti, kodėl aš auokuju savo rytmečio ramybę, užtariu tuos paukštelius bei jų mėgėjus. Ateikite šį vakarą klebonijon — mudu juk turime dar ir bažnytinį reikalą aptarti. O atliekama valandėlė pasišneksime ir šiuo reikalu. Sutarta? Tad iki pasimatymo šį vakarą.

— O —

Jaukiame klebono kambary susėdė vienas prieš antrą ir, beapspėdami pykpes prie garuojančio arbatinuko, pradėjo pašnekesį. Greitai aptarę kitus reikalus, pasitaisė sėdynę. Klebonas pradeda pasakoti.

— Sulte, žinai, jog ir aš iš kaimo kilęs. Mano tėvai ir protėviai visi yra buvę vestfaliečiai ūkininkai. Savojo krašto meilę, kurią jaučia širdyje kiekvienas ūkininkas, giliai slėpi ir mano širdyje. Ir tai svarbiausia priežastis, kodėl rytmečiais vaikštau po laukus. Mielai būčiau tapęs ūkininku, bet, deja, man nebuvo lemta. Aš buvau antrasis sūnus šeimoje, o pa-

gal teisė ir tradicija ūkyje likti priklausė vyresniajam. Nors tai ne kiekvienam malonu, bet teisinga. Apleisti gimtąjį lizdą man buvo taip skaudu, kaip niekada dėl ko nors kito nėra buvę.

Aš labai mylėjau gyvulius — tęsė toliau kunigas. — Nieko nebuvo man malonesnio, kaip atostogaujant pažaisiti su kume-liukais, oželiais. O kai reikėdavo po atostogų mokyklon grįžti, aš staigė staigdavau. Tvar-to kvapas iš tolo mane traukė, nes primindavo man gimtosius namus. Bet... prieš srovę ne-plaukusi. Turėjau susigyventi su likimu.

Bestudijuodamas turėjau įvairių jaunystės rūpesčių, kurie namų ilgesį kiek išblaškė. Tačiau tik paviršiumi. Kas myli gyvulius kaip aš, tas niekada negali jų pamiršti, kadangi toji meilė yra įsiisibursi žmogaus kraujyje.

Baigęs studijas, buvau paskirtas toli į rytus nuo tėviš-kės, labai nušaliam užkampyje, kaip sakoma, kur lapė labanakt šuniui sakydavo. Mano parapija buvo ištyrusi pagal Vyslą, didelę. Ilgai truko, kol su visais parapijiečiais susipažinau. Nors tai nevisada patogė kunigui susisiekti su priemonė, bet mokėdamas joti jaučiausi laimingas... Ir taip bejodinėdamas pergyvenau nuotyki, kuris visam gyvenimui padarė ma-

ne karvelių globėju ir užtarė-jui, Sulte.

— O —

Buvo žiema, apie Kalėdas. Po baltomis sniego duknomis žemė ramiai sau snaudė. Stai-ga gavau žinią, jog N girininkoje, tolimiausiame mano parapijos užkampyje, pavojingai susirgo girininko vaikas. Tokiuose užkampiuose kunigui dažnai tekdavo eiti ir gydytojo parei-gas. Miestai toli, keliai blogi, gydytoją sunku būdavo prisi-šaukti.

Pasibalsnojau savo bėrį ir iš-jojavu. Popiet pakilo baisi snie-go pūga, stačiai audra: vėjas staigdamas sūkurių sūkurius nešė sniegą, tiesiog dangus mai-šėsi su žeme. Rodos, visos pra-garo jėgos stėjo prieš mane, o vėlniai su raganomis šoko.

Mano Brutus buvo stiprus — jo pasitiekiau ir su jo pagalba stengiausi ta baisiąją audrą nuga-lėti, tikslą pasiekti. Bet aud-ro lauziančių medžių šakos kri-to ir užtvėrė man kelią, ir taip sustemo, "nors akin durk".

Tačiau mano bėris ir mano pasiryžimas viską nugalėjo. Pri-jojavu aptvertas ganyklas. Giri-ninkija jau čia pat. Girininkas įsibauginęs jau laukė mane, nes jo ligonis buvo silpnas. Su-tvarkius žirgą, buvau pakvietas vidun, kur mane pasitiko iš baimės ir sielvarto išblýskusi motina. Pamažėli įžengiau į li-gonio kambarėlį.

Ten pasirodė blogiau negu aš įsivaizdinu: ne vienas, bet abu vaikai labai sunkiai sirgo. Berniukas buvo maždaug pen-kerių metų, o mergytė — tre-tjų. Dejuodami ir sunkiai alsuo-dami, išblýskę, gulėjo jie savo lovėse. Šaltis juos krėtė, o veideliai liepsnote liepsnojo. Jokios abejonės nebuvo — jie sirgo difteritu, tuo žiauriuoju mažųjų priešu.

Paklaustas girininkas atsakė, kad jis bandęs kviešti gydyto-ją, iš artimiausios vietovės, bet telefono laidai audros nutrauk-ti. Reikėjo skubiai veikti, imtis gelbėjimo priemonių, kad vaikai neuždustų. Jų ger-kytės buvo attrauktos balta plė-ve ir trukdė kvėpavimą. Persk-rosti kvėpavimo gerklę neturė-jau instrumentų ir patyrimo.

Patariu suvynioti ligonius į šaltus kompresus, o gerkytės ištepti karšta citrina. Tokiu būdu tikėjausi sustabdyti ligos pažangą. Iš pradžių lyg kiek ge-riau pasirodė, bet netrukus pa-aikėjo, kad reikalus kompli-kavosi, blogėjo. Susirūpinę ir persigandę tėvai žiūrėjo į mane ir lyg maldautė maldavo gelbė-ti mažuosius.

Juk matai reikia tiem ma-žiem vabalėliam kokią nors pa-galbą suteikti — išskatčiau iš susirūpinusių, skausmo pilnų žvilgsnių.

(Bus daugiau)

EASTER GREETINGS

JOSEPH G. YURASEK

Beer - Wine - Liquors and Light Lunches

1828 Carson Street Pittsburgh, Pa.
Tel. 431 - 9266

Linksmų Velykų Švenčių

CARSON CAFE

TONY & MARY ŽILINSKAI, savininkai
2019 Carson St. Pittsburgh, Pa.
Phone: 431 - 9558

EASTER GREETINGS

MILLER FURNITURE

CARSON at 20th St. South Side — PITTSBURGH 3, Pa.
431 - 1024Furniture - Carpets - Drapes
Appliances - Bedding599 CHARTIERS AVENUE — McKees Rocks, Pa.
771 - 4100

EASTER GREETINGS

A. L. WENSLOVAS

LIETUVIS GRABORIUS

2128 Carson Street S. S. Pittsburgh, Pa.
Tel. 431 - 0203

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

KAUNAS BAKING COMPANY

DUONA ir KEKSAI

Wedding and Birthday Cakes

304 Olivia Street McKees Rocks, Pa.
Phone: 331 - 4455Easter Greetings
CAPITOL CLEANERS
TAILORING — Same Day Service

8th and McClure Munhall, Pa.

EASTER GREETINGS

JOSEPH A. PROKOPOVITSH

Funeral Home

Mr. ALBERT SAVOLSKIS & Mr. DAVID WASIK

Assistants

Ambulance Service

431 Ninth Avenue Munhall, Pa.
Phone: 461 - 2267

EASTER GREETINGS

WELDON'S PHARMACY

JAMES E. WELDON, Ph. G.

Phone: 462 - 5920

3502 Main Street Munhall, Pa.

EASTER GREETINGS

ESTHER'S PARK CAFE

BEER - WINE and CHOICE LIQUORS

Phone: HO 1-9248

4501 MAIN STREET MUNHALL, PA.

KRISTUS vainikuojamas erskėčių vainiku; iš filmo.

NAUJAS FILMAS APIE KRISTŲ

KORNELIJUS BUCMYS, OFM

Jau virš mėnesio laiko didesniuose miestuose rodomas epinis George Stevens pagamintas ir surežisuotas filmas "The Greatest Story Ever Told". Sulaukta tikrai diametraliai skirtingų įvertinimų. Kai kurie kritikai iškelia šį kūrinį kaip geriausią ir didingiausią iš visų iki šiol pastatytų; kiti laikosi labai abejingai; dar keletas bandė paneigti šio filmo meninius nuopelnus.

Vis naujose vietovėse pradedant šio filmo rodymą, bus sulaukta dar įvairesnių įvertinimų. Atrodo, šio filmo prasmės ir jo meninių išraiškų priimtumo įvertinimui labai daug įtakos turi ir nusiteikimas, jau iš anksto susiformavęs žiūrovo ar kritiko samonėje, dar prieš paties filmo pamatymą.

Perdeda tvirtintojai, kad tai pats geriausias kūriny filmų istorijoje. Įvairūs filmai, ypač epiniame žanre, dažnai pasireiškia nepriilgstantai tobuli tik kai kuriose srityse, kai tuo tar-

pu didesnių ir smulkesnių trūkumų niekad neišvengiama, nors ir kaip būtų tam pasi-ruošta.

Kristaus gyvenimo pristatymas šiame filme traktuojamas su gilia pagarba ir gausa pa- gaunancio grožio momentų. Su neeiliniu orumu atidengiami didingi, nors ir šiaip plačiai pa- žįstami, istorijos įvykiai.

Kada grožimasi Jėzaus gyve- nimo įvykius pavaizduojančia tapyba, skulptūra ar poezija, argi ir filmų menas nebūtų pa- jėgus visa tai išreikšti savomis priemonėmis? Tai įmanoma; tik to pasiekti yra daugiau sunku- mų ir reikalavimų, pristatant prie Šv. Rašto, istorinių, geog- rafinių bei teologinių detalių.

Šio filmo tekstą ruošiant dau- giausia naudotasi Šv. Raštu. Įvy- kių autentiškumas išlaikytas, nors eilė išpūdingų Šv. Rašto scenų praleista, o ir patiektose kartais sukeista chronologinė tvarka. "Tėve mūsų" maldai pridėta neįprasta pabaiga. Iš Kristaus stebuklų pasirinkta tik keletas, kurie lengviausiai buvo įmanoma pavaizduoti, ne- naudojant specialių efektų: rai- šo vyriškio išgydymas ir sugrą- žinimas regėjimo akklajam. Die- viškas Kristaus antgamtiskumas

pakankamai ryškiai nepabrežia- mas net iki filmo vidury pavaiz- duoto Lozorius iš numirusių prikėlimo. Tik po to režisiorius prieina prie gilesnio Kris- taus, kaip Dievo Sūnaus, cha- rakterizavimo tiek pasirodyme prieš Sinedrioną, tiek susitiki- muose su Erodu ar Pilotu, tiek kitais atvejais.

Kristaus vaidmuo šiame fil- me patikėtas švedui Max von Sydow. Jis, iki šiol pažįstamas tik siaurokam Ingmaro Bergma- no gerbėjų rateliui, su šiuo fil- mu nusipelnė tarptautinio dė- mesio ir įvertinimo. Max von Sydow vaidyboje gana patiki- mas ir priimtinas Kristaus pa- vaizdavimas gali būti laikomas viena iš esminių filmo pasiseki- mo priežasčių.

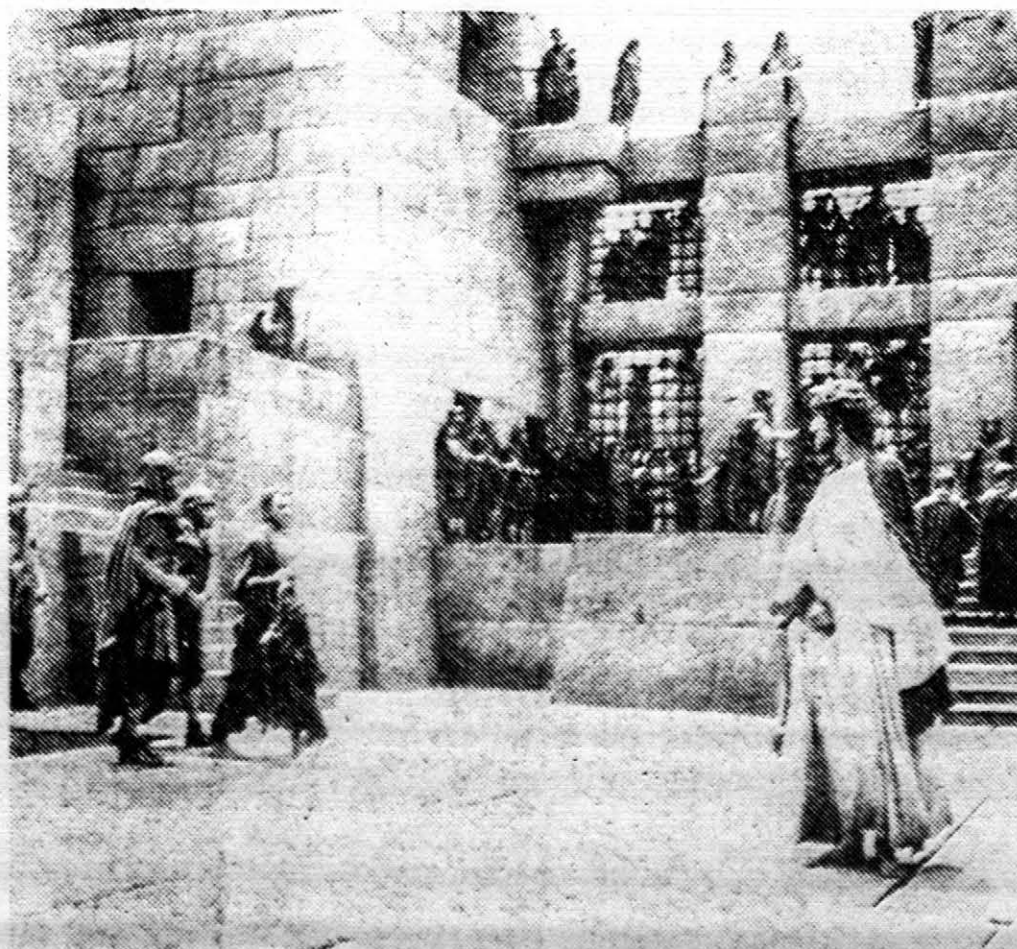
Salutinėse rolėse ypač išsi- kiria Dorothy McGuire, kaip Marija, tylija, bet pagaunancia laikysena. Charlton Heston — Jonas Krikštytojas savo uoliu užsidegimu, ir dar keletas ar- tistų, vaidinančių "blogųjų" vaidmenis: Jose Ferrer (Erodo), David McCallum (Judo) ir kt. Gausybė garsių artistų, besi- maišančių smulkiose rolėse, tik drumsčia filmo rimtį ir išbla- sko žiūrovo dėmesį bei nukreip- ia jį nuo esmės prie papuoša- lų.

Filmuota Uthos ir Kaliforni- jos dykumų fone. Išoriniai vaiz- dai perduoti žavia spalvota fo- tografija. Erdvus cinaramos ekranas ypatingai tam tinka. Tačiau su tuo plačiu erdvumu nevisai darniai mezgasi inty- mios scenos. Filmo tempas ei- lėje atvejų daug sulėtintas, lyg stengiantis dirbtinai sukelti mistinę nuotaiką.

Iš gabaus režisoriaus, išgili- nusio į tokią svarbią temą, laukina originalaus pasirei- škimo, ar bent nenaudojimo iki šiol įprastinių klasinių išraiš- kų. Pav., Paskutinės Vakarie- nės vaizdas iš Leonardo Da Vinci paveikslo ar Marijos gaubtuvais iš Michelangelo sta- tulos dvelkia bent pasiskolini- mu jei jau ne kopijavimu.

Alfred Newman galinga ir daugumoje originali muzika taip pat neišvengia panašių trū- kumų: Lozorijų prikėlimas iš nu- mirusių, žiūrovus užlieja Han- delio "Mesijo" Aleliuja garsai, o Kristaus nukryžavimo metu gaudžia G. Verdi "Requiem".

Keturių valandų filme (įskai- tant ir pertrauką) suteikiama gausaus pasigrožėjimo akiai, o taip pat ir šiek tiek progų gi- lesniam susimąstymui. Nors ir pastebint eilę neišvengtų silp- nybių, šis kūriny pripažintinas kaip labiausiai pavykęs bandy- mas perduoti Kristaus gyveni- mą filme. Filmas gali būti re- komenduojamas visų kategori- jų žiūrovams.

PILOTO rūmų kieme; iš filmo.

Sveiki sulaukė šventų Velykų

Iron City Clock Hospital

EXPERT WATCHMAKERS

Authorized dealers of Longines - Wittnauer and Elgin Watches

SIMON ALELIONAS

2120 Forbes St.

Phone 281-7399

Pittsburgh 19, Pa.

Easter Greetings

HOMESTEAD HARDWARE

222 East 8th Avenue

Phone: 461 - 0619

Homestead, Pa.

EASTER GREETINGS

COMMUNITY PHARMACY

Prescriptions — Sic Room Supplies

815 Ann Street

Tel. 461 - 3442

Homestead, Pa.

Easter Greetings

A. L. LUTHERAN

Radio Dispatched Service

Distributor of all Local and Premium Beers

1410-12-14 Milfin St.

Phone: 461 - 3133

Homestead, Pa.

Easter Greetings

HILK'S FURNITURE

Your Home Should Come First

320 East 8th Avenue

Phone: 461 - 2228

Homestead, Pa.

Easter Greetings to all our Friends and Customers

KATILIUS

FURNITURE - ELECTRICAL APPLIANCES
and JEWELRY at Low Prices

Cor 8th Avenue and McClure St.

Phone: 462 - 7100

Homestead, Pa.

A JOYOUS EASTER

JUDY'S
CANDY and NUT SHOP

243 E. Eight Ave.

Phone: 461 - 9313

Homestead, Pa.

EASTER GREETINGS

GLOBE DISTRIBUTORS
Inc.

Mgr. W. W. SZUBA

All popular brands of Beer

Home delivery — Phone: 462-2833

130 West 7th Avenue

Homestead, Pa.

Easter Greetings to all our Customers and Friends

ALEXANDER'S
SUPER MARKETSHOMESTEAD
310 E. 8th AvenueBRADDOCK
714 Braddock Ave.

Easter Greetings to all our Lithuanian Customers and Friends

First Federal Savings & Loan Ass'n
of Homestead

Your Savings Pay 4% Dividend — Insured up to \$10,000

Home Office — 300 East 8th Avenue — Homestead, Pa.

McKeesport Office — 406 Ringgold Street

Braddock Office — 851 Braddock Avenue

Clairton Office — 608 Miller Avenue

NORI PARODYTI KOMUNISTINIO KOLONIALIZMO KELIUS

Philadelphia Pa. — Komunistinio kolonializmo keliai norima parodyti pasauliui minint Lietuvos, Latvijos ir Estijos užgrobumo 25 metų sukaktį. Minėjimui ruošti komitetą sudaro J.A. Stiklorius, A. Gečys, G. Dragunevičius, M. Milas, M. Meņikaitė, G. Dumbrytė, K. Pliuskonis, Putinas Mašalaitis. Komitete tikimasi turėti ir Lietuvos vyčių atstovą. Sutartas pasitarimas su latviais ir estais.

Dr. J. Puzinas, A. Gečys ir J. Ardys bus referentais JAV pietryčių L.B. apylinkių atstovų suvažiavime gegužio 1-2 d. Baltimorėje. Svarstant veiklos planus, dėmesys bus skiriamas ir senajai išeivijai, dirbusiai ir veikusiai Pennsylvanijos kasyklų rajone.

Bene didžiausia skaičiumi visoje Amerikoje LB Philadelphia apylinkės valdyba pareižęs pasiskirstė tokiu būdu: Juozas Ardys — pirmininkas, dr. Jonas Puzinas — vicepirmininkas, kultūros reikalams, Algimantas Gečys — vicepirmininkas, tarptautiniams ir reprezentacijos reikalams, Minga La Milas — vicepirmininkas, finansiniams reikalams. Antanas Impolėnas — reikalų vedėjas, Henrikas Misliauskas — sekretorius, Petras Didelis — išdininkas, Antanas Peštenis — archyvo ir kartotekos vedėjas, Genė Dumbrytė ir Milda Melnikaitė — moterų ir jaunimo reikalams, Gediminas Dragunevičius — Bendruomenės Balso išdininkas, Henrikas Savickas — B.B. vyr. redaktorius ir Petras Vaškys — šeštadieninės mokyklos atstovas. Kaip matome, val-

dybą sudaro patyre, ryžtingieji visuomenininkai. Dar prieš pareigas pasiskirstant, joni buvo pakviesti ir susirinkimo išrinkti valdybos kandidatai A. Impolėnas ir H. Misliauskas.

Ciurionio ansamblio koncertas planuojamas sekmadienį gegužio 30, LB apylinkės valdyba koncerto reikalų tariausi su New Yorko apylinkės valdyba, kuri yra pasikvietusi ansamblių koncertuoti gegužio 29.

LB Tarybos atstovų suvažiavimas įvyks Franklino viešbutyje gegužio 22-23. Apylinkės valdyba suvažiavimo dalyviams pagerbti planuoja ten pat balių su menine programa.

Zilvino šokėjai dalyvaus tautinio ansamblio koncerte šeštadienines mokyklos naudai. Koncertas bus balandžio 24, 7:30 v., muzikinio klubo salėje. Koncertas bus pakartotas seserim kazimierietėm ir svečia mJuo-

zapo Marijos viloje balandžio 25.

Algimanto Kezio S.J. fotografijos darbų paroda sujudo senus ir jaunus foto mėgėjus. Svarstoma galimybė suruošti savą foto parodą.

Neolituų skyriaus metinė šventė bus gegužio 1 McCallister salėje, 1811-17 Spring Garden St. Pradžia 6 val. vakare.

K.C.

DĖL ŠV. ANTANO GIMNAZIJOS

Pastabos prie Juozo Užbalio straipsnio

Kovo 23 ir 26 d.d. "Darbininke" buvęs Juozo V. Užbalio straipsnis "Dėl mūsų lietuviškų gimnazijų" gali vesti prie klaidingų išvadų apie šv. Antano gimnaziją Kennebunkpore, Maine.

Straipsnio autorius visą savo dėmesį pašvenčia matematikai ir jai giminingoms šakoms, o kitus mokslus lyg ir numodamas ranka. Jo nuomone, pavertus šv. Antano gimnaziją polytechnikos tipo mokykla, ji prisipildytų mokinių ir į ją stotų net kitataučiai, nes su matematika susijusios profesijos esančios nuostabiai apmokamos. Juozas V. Užbalis savo straipsny, liesdamas šv. Antano gimnaziją, kartkartėmis kalba apie būtinybę turėti gerus mokytojus, fizikos kabinetą ir chemijos laboratoriją.

Kiek straipsnis taikomas šv. Antano gimnazijai tenka čia pateikti keletą paaiškinimų.

1. Pranciškoniai, kurdami šv. Antano gimnaziją, prieš akis turėjo ne vien matematikos sritį, bet visus mokslus. Jų noras buvo, kad mokiniams, baigusiems šią mokyklą, būtų lengvai įmanoma studijuoti visi mokslai.

2. Sunku sutikti su autoriaus nuomone, kad gimnazijos pobūdi reikėtų keisti grynai materialiniais sumetimais, t.y. dėl matematinių tarnybų aukšto atlyginimo. To aukšto atlyginimo neigiamų vaisių jau pakankamai regime lietuviškojoje mūsų įsitikinimu, ypač tarp lietuvių, turi būti išlaikyta tinkama mokslinei šakų pusiausvyra. Lietuvių gimnazijos uždavinys yra išleisti ne vien šaunių studentų matematikai, fizikai bei chemijai, bet taip pat teisei, medicinai, agronomijai, teologijai, filosofijai, lengvistikai ir visiems kities mokslams.

3. Šv. Antano gimnazija turi gerai pasirodžiusius mokytojus, baigusius žymius Amerikos universitetus akademiniiais laips-

niais ir pažįstančius bei naudojančius lengvo dėstymo metodus, apie kuriuos kalba straipsnio autorius.

4. Atsižvelgus į Amerikos apylinkes, šv. Antano gimnazijoje rodomas ypatingas dėmesys tiksliesiems mokslams. Čia dėstoma algebra, geometrija, trigonometrija, fizika ir chemija pagal naujausius metodus ir pagal amerikietiško gimnazijų programą. Mūsų gimnazijoje fizikos kabineto įrengimas bei įrankiai prašokta bent 30 kartų autoriaus minimą 200 dol. vertės fizikos kabinetą. Taip pat ir chemijos laboratorija keleriopai pralenkia jo pateiktą tam tikslui 3000 dol. sumą. Tiek fizikos, tiek chemijos pratyboms turime naujus įtaisus, ir nepriešinga naudoti virtuvinių ar garų šiluminę, kurias autorius laiko pakankamomis savo siūlomai polytechninio tipo gimnazijai.

5. Per visą dešimtmetį nėra pasitaikę atvejo, kad šv. Antano gimnazijoje gerai mokėsis ir ją gerai pažymiais baigęs mokinys nebūtų buvęs priimtas į kurią nors kolegiją, universitetą, institutą, net grynai matematinio pobūdžio.

6. Pranciškoniai yra suinteresuoti lietuviams mokiniams ir tuo tarpu visiškai negeidžia, kad užpildytų tuščių vietų veržtųsi kitataučiai, nors jau dabar nuo jų sunku atsigtinti. Pranciškoniai dar turi vilties, jog šv. Antano gimnazijos tuščias vietas užpildys lietuvių tėvų vaikai. Jie, nors čia gimę ir jau labai paveikti amerikietiškos įtakos, kiek tik įmanoma, lenkami lietuvių. Tai laikoma pagrindine priežastimi šv. Antano gimnazijos metiniams nuostoliams pateisinti.

Šv. Antano
Gimnazijos Rektorius

Putnamo seserų rėmėjai Bostono rengia koncertą paremti jaunimo stovyklai. Koncertas bus gegužės 2, sekmadienį, Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. Programą išpildys sol. Prudencija Bičienė iš Chicago ir St. Daugėlienė iš Manchester, N.H. Pradžia 4 v. popiet.

Federacija . . .

(atkelta iš 3 psl.)

kad susirinkę neturėtų sėdėti sustingę 3-4 valandas. Vis dėlto suvažiavimas laikytinas pavyksu. Mandatų komisijos pranešimu (O. Kubilienė, K. Krusinskas ir A. Vainius, Sr.), atstovų užsiregistravo 60 ir beveik tiek pat buvo svečių.

Vakariene paruošė Angelų Karalienės organizacijų narės — E. Butkienė, K. Dumblienė ir A. Katulienė. Prie skaniai pagaminto maisto svečiai praleido laiką labai šeiminiškai. Vakarienės metu kalbėjo prel. J. Balkūnas apie statomą Siluvos koplyčią Washingtono ir ragino visus aukoti. Meninę programą atliko jaunimas. Deklamavo M. Sandanavičiūtė ir P. Sandanavičius; gitarom grojo A. Balsys, V. Jurgėla ir V. Koncė, akordeonu — P. Vainius, juokų laikraštį skaitė P. Sandanavičius. Aktoriaus V. Zukauskas pravedė vakaro programą, pagyvindamas humoru susirinkusių nuotaikas. Į naują valdybą išrinkta: P. Ažuolas, K. Krusinskas, S. Lukas, P. Montvila, A. Radzivanienė ir E. Vaišnoraitė. R.

balandžio 23 lietuvių svetainėje. Pradžia 7:30 v.v. Sokioms gros William Jakaičio orkestras. Pelnas skiriamas svetainės reikalams.

Vincas ir Kazytė Karaliai balandžio 11 mini savo vedybinio gyvenimo 10 metų sukaktį. Jie yra susipratę lietuviai, šv. Alfonso parapijos nariai, gražiai auklėja savo tris sūnus. Vyriausią leidžia į šv. Alfonso mokyklą. Jaunesnieji, sulaukę atitinkamų metų, irgi lankys tą pačią mokyklą. Karaliai dalyvauja parapijos ir kituose lietuviškuose rengimuose.

Balto skyrius rengia koncertą balandžio 24 lietuvių svetainėje. Tai pirmas kultūrinis rengimas po Velykų. Visi lietuviai kviečiami į šį vakarą, nes pelnas skiriamas kilniam tikslui.

Amerikos Legiono lietuvių posto 154 pagalbininkės balandžio 25, sekmadienį, lietuvių svetainės klevų kambaryje rengia linksmą pobūvį. Pradžia 1 v., baigsis 6 v.v. Bus gardžių valgių. Sokioms gros geras orkestras. Įėjimas 2.75 dol.

Jonas Obelinis

KAZIMIERAS CELEDINAS ir inž. Juozas Ardys A. Kezio, S. J. fotografijos parodoje. Nuotr. K. Cikoto.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Baltimorės arkivyskupijos šv. Vardo draugijos metinis seimas bus balandžio 11, sekmadienį, Lord Baltimore viešbutyje. Pradžia 2 val. Visi šv. Alfonso parapijos draugijos nariai gausiai dalyvauja seime. Seimas baigiamas banketu 6 val. Kalbės kardinalas Lawrence Shehan.

Kun. J. Antoszewski, šv. Alfonso par. vikaras, už veiklą misijoms "Mission Crusaders" draugijos bus apdovanotas balandžio 11 naujoje katedroje. Jam įteiks kryžių. Įteikimo iškilmės bus 2 val. popiet.

Sodalietės balandžio 11, Vėbų sekmadienį, aplankys senelius lietuvių, esančius įvairiose prieglaudose, pasveikins su Vėlykomis ir įteiks dovanų. Ligoniai ir seneliai labai džiaugiasi šiuo kilniu sodaliųjų darbu.

Didžiosios savaitės apeigose kunigai kviečia dalyvauti visus. Kviečiami susikaupime praleisti paskutinę gavėnios savaitę. Didžiojo šeštadienio vakare visos pamaldos bus lietuvių kalba. Kunigai ragina visus kuo gausiau dalyvauti.

Lietuvių svetainės valdyba rengia "Shrimp Platter" vakarą

SOL. SALOMĖJA VALIUKIENĖ dainuoja Pabaltijo Moterų Tarybos minėjimo kovo 28 Carnegie Endowment salėje. Akomponuoja Aldona Kepalaitė. Nuotr. R. Kisieliūnas.

Pabaltijo Moterų Tarybos sukaktis

Pabaltijo Moterų Tarybos sukakties minėjimas atšvęstas kovo 28 Carnegie Endowment patalpose.

Taryba įsteigta 1947 Esslingene, Vokietijoje. Jos tikslas — glaudesnis Pabaltijo moterų bendradarbiavimas kultūrinėje srityje, o taip pat bendra kova dėl pavergtųjų tėvynių išlaisvinimo. Taigi, jau aštuoniolika metų, kaip ši institucija gyva ir savo veikla daug yra pasidarbavusi.

Minėjimas šį kartą ruoštas lietuvių moterų, nes Tarybai dabar pirmininkauja G. Žilionienė. Gausūs svečiai ir kruopščiai parengta programa visus maloniai nuteikė. Pagrindinių kalbėtojų buvo svečiai — vyresnysis "Reader's Digest", redaktorius Eugene Lyons. Jis pabrėžė komunistinio valdymo vergiją, bet ir nurodė, kad Amerikoje yra daug besisielojančių Pabaltijo valstybių nepriklausomybės atstatymu. JAV anksčiau ar vėliau to pasieks. Svečias kalbėjo tema: "Komunistinio kolonializmas ir baltai".

Sveikinimo kalbas pasakė Galia Žilionienė. Vincė Jonuškaitė, estų moterų pirmininkė Jutta Kurman ir Mall Jurma, latvių — Olga Gulbis, iš G. Žilionienės pareigas perėmusi latvė H. Ozoliņš, moterų klubų federacijos pirmininkė Mrs. William H. Hasebroock iš Washingtono.

Meninę programą atliko pianistė Aldona Kepalaitė ir mezzosopranas Salomėja Valiukienė.

EUGENE LYONS kalba Pabaltijo Moterų Tarybos minėjimo pobūvyje. Nuotr. R. Kisieliūnas.

nė. Salia to buvo surengta stėčių dėmsj atkreipusi tautodailės parodėlė. Ją paruošė dailin. Aleksandra Merker ir Vincė Leskaitienė. Meninės programos globėja buvo Birutė Pakročienė. Programai dar talkininkavo, kaip pranešėjos ir svečių bei viešnių palydovės, tautiniais rūbais pasipuošios: Teresė Bendoriūtė, Guoda Kašubaitė, Rūta Ruzgaitė ir Birutė Vaičiūnaitė.

Parengimą globojo Lietuvių Moterų Tarybos New Yorko klubas, vadovaujamas M. Kregždienės.

Svečių tarpe buvo daug estų ir latvių veikėjų bei visuomenininkų. Parengime dalyva-

IŠ VISUR

— Lituanus vėjus pratešiamas. Kovo mėnesyje daugelyje universitetų buvo egzaminų laikas ir akademiniis jaunimas, užimtas studijomis, neturėjo galimybės Lituanus vėjus vykdyti. Vietiniams komitetams prasant vėjus pratešiamas visam balandžio mėnesiui. Aukąs prašome siųsti C. Staniulis 21100 Fairview Dr., Dearborn Hts., Mich. 48127.

— Šv. Antano gimnazijos Kennebunkpore, Me. mokinių vėlykinės atostogos bus balandžio 14-19 d.d. Dauguma mokinių pasiliks per šventes bendrabuty.

— JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba dar kartą primena, kad leidyklos, kurios dar neprisiuntė išleistų leidinių sąrašų, greičiau prisiųstų adresu: Jonas Jasaitis, 7252 So. Whipple St., Chicago Illinois 60629. Centro Valdyba numato sudaryti bendrą išleistų knygų ir kitų leidinių katalogą. Leidyklos, kurios savo išleistų leidinių sąrašo neprisiųs, į katalogą nebus įtrauktos.

— Vincentas Liulevičius rašo pasaulio lietuvių istoriją, kurioje nagrinėja lietuvių emigracijos priežastis, kiekvieno krašto (kuriam gyvena lietuviai) lietuvių įsikūrimo sąlygas, religinę bei kultūrinę veiklą, pagalbą Lietuvai ir kt. Minėtam veikalui medžiagos rinkimas yra sunkus ir negreitas, nes beveik nėra studijų ar monografių. Kiekviena faktą reikia tikrinti. Kas norėtų tą darbą palengvinti, prašomas paskolinti istorinių leidinių bei istorinės vertės turinčių fotografijų. Medžiaga siųsti Pasaulio Lietuvių Archyvo adresu: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636. U.S.A. Prašome nurodyti, ar siunčiama spaudiniai ir fotografijos turi būti gražinti, ar padovanojami Pasaulio Lietuvių Archyvui.

—New Jersey Lietuvių Taryba kasmet skiria savo auką rezoliucijų pravedimo darbui. Rezoliucijoms Remti Komitetas neseniai gavo šių metų auką — 25 dol. Tai sektingas pavyzdys visom patriotinėm lietuvių organizacijom. Aukos siųstinos išdininko adresu: Mr.G.A. Petrauskas, 3442 Madera Ave., Los Angeles, Calif., 90039.

Reikalinga vienuolynui virėja. Gali būti su šeima. Kreiptis: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046.

vo ir pagarsėjusi aktorė Lilia Skala.

Minėjamą savo atsilankymu pagerbė Lietuvos generalinis konsulas Vyta. Stašinskas. R. Budrienė, konsulas Simutis su žmona, Viiko pirmininkas V. Sidzikauskas, Lietuvių Moterų Atstovybės pirminkė Ligija Bieliukienė ir kt.

Tenka pasidžiaugti, kad švęsdamos savo metinę ir drauge sukurtytinę šventę buvome ivertintos ir pagerbtos. Tas, savaime aišku, paskatina tolimesnei ir našesnei veiklai ir komitetai.

V. R-ienė

AUKOS KULTŪROS ŽIDINIUI

TEVAMS PRANCISKONAMS KULTŪROS ŽIDINIO — JAUNIMO CENTRO STATYBOS FONDUI AUKOJO

560 dol. Mrs. M. Sluškonis įrašo savo mirusį vyrą Aleksandra Sluškonį ir mirusius tėvelius Jona ir Oną Bakšius, Belmont, Mass.

Po 100 dol. Antanas ir Birutė Lukoševičiai, Woodhaven, N.Y.

P. ir N. Baltrušionis, Jamaica, N.Y.

Kun. Mykolas Vembrė, Brockton, Mass.

15 dol. Raymond Gaudis, Fort Dix, N.J.

Po 10 dol. A. Bagdonas, Brooklyn, N.Y.

H. Rupeika, Richmond Hill, N.Y.

Sirdingas ačiū visiem aukavusiems. Skubinkime ugdyti fondą, nes netrukus reiks didelės sumos užmokėti už žemę. Malonėkėte prisidėti, kad ir kuklia auka. Tai Dievo garbei ir Tėvynės labui. Aukąs siųskite: Building Fund, Franciscan Monastery, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y., 11221.

ALRK FEDERACIJOS šeimelio posėdyje. Iš k. į d. kun. kleb. J. Aleksiūnas, kun. L. Jankus, dr. A. Škėrys, kun. V. Pikturna. Nuotr. P. Ažuolas.

PSICHINIŲ LIGŲ PRIEŽASTYS

DR. A. GYLYS

Psichinių ligų priežastys skirs tomas į dvi grupes: predispo-
nuojančios arba turinčios ten-
denciją sukelti psichines ligas,
ir lengvinančios jų sukėlimą.

Iš predispojuojančių priežas-
čių paveldėjimas seniau buvo
laikoma viena iš svarbiausių.
Dabar mažiau jam reikšmės tei-
kiama. Tačiau kai kurios psi-
chinės ligos tikrai paveldimos,
pvz., mongolizmas ir amanoti-
nis idiotizmas.

Amžiaus atžvilgiu daugelis
psichinių ligų prasideda jaunat-
vėje. Senatvė irgi turi psichinių
susišimų dėl smegenų atrofai-
mosi, dėl blogos kraujotaky-
mos.

Alkoholis ir kiti narkotikai
sukelia psichines negalias. Taip
pat apkrečiamos smegenų ligos,
ypač sifilis; smegenų sužaloji-
mai.

Iš psichinių priežasčių minė-
tinos: netikrumas, pažėsta sa-
vigarba, kaltumo jausmas, men-
kavertiskumo jausmas, vidiniai
konfliktai ir klaidingi įpročiai.

Psichinių ligų sukėlimą leng-
vinančios priežastys: divoras,
nepavykusi meilė, artimo mir-
tis, gimdymas, darbo netekimas,
operacijos, tremtis.

Psichinių negalių
suskirstymas

Paprastai psichinės negalios
skirstomos į penkias grupes.

Pirmoji iš jų yra silpnapro-
tystė. Kaip pats pavadinimas
rodo, tokių ligonių protas nėra
pakankamai išsivystęs, kad jie
galėtų kovoti su gyvenimo sun-
kumais. Šios negalios priežas-
tys yra kai kurios nevykusios
paveldėjimo kombinacijos, su-
žalojimai smegenų neštumo ir
gimdymo metu ir kai kurios ap-
krečiamos motinos ligos neštuo-
mo metu. Tomis ligomis apsi-
krečia dar negimę kūdikiai.

JAV silpnapročių yra apie
6.000.000. Stipriausio laipsnio
auklėjimu ir išmokslinimu gali
būti tiek gyvenimui paruošti,
kad paprastom gyvenimo sąly-
gom jie sugeba kovoti su gy-
venimo sunkumais ir uždirbti
sau pragyvenimą.

Pagdyti silpnapročių negali-
ma, tačiau pašalinant silpnapro-
tystės priežastis, tą negalią ga-
lima sumažinti.

Antrąją grupę sudaro vadi-
nami organiniai psichozai. Jų
priežastys yra smegenų sužalo-
jimai, apkrečiamos smegenų li-
gos ir smegenų degeneracija,
kuri sukelia senatvės psichines
negalias. Kadangi mūsų gyve-
nimas ilgėja, tai senatvės psi-
chinės ligos auga.

Trečiąją grupę priklauso pa-
mišimai, kurių priežastys yra
anksčiau minėti psichiniai fak-
toriai. Taigi šie mišiniai yra
grynai psichinės kilmės.

Kai kurie šios grupės pami-
šimai pasižymi dideliais jausmų
sutrikimais. Pastebimi dideli
jausmų svyravimai padedant di-
dele depresija ir baigiant egzal-
tacija.

Kitom šios grupės ligom bū-
dingi proto sutrikimai, anks-
čiau minėtos deluzijos ir halu-
cinacijos, atitinkamas netikru-
mas ir stoka įžvalgos į savo psi-
chinę būklę. Tai bus šizofreni-
ja. Šizofrenikų yra mūsų ligo-
nėse daugiausia.

Ketvirtąją grupę sudaro neu-
rozai. Tai silpno laipsnio psi-
chiniai sutrikimai. Jų priežas-
tys: netinkamas auklėjimas, pa-
krikusi šeima, neišspręsti vidi-
niai konfliktai, nuolatos besite-
sia įtempimai, netinkamos sun-
kios darbo sąlygos ir tremtis.

Prie neurozų priklauso ir
psichosomatinės psichinės ligos.
Tai organinės ligos, kurių prie-
žastys yra grynai psichinės kil-
mės. Pvz. skilvio žaizdos, funk-
ciniai širdies sutrikimai ar aukš-
tas kraujotakos spaudimas.

Pagaliau penktąją grupę su-
daro vadinami būdo arba cha-
rakterio sutrikimai. Šie sutri-
kimai sutinkami žmonėse, kurie
nuolatos rodo atstumiančius
būdo trūkumus, kaip lytiniai
iškrypėliai, alkoholikai, narko-
tikai, nusikaltėliai, psichopatai.

PAS ARGENTINOS LIETUVIUS

Rosario, Santa Fe. — Vasario
23 Rosario lietuvių kolonija
giliai paminėjo Lietuvos ne-
priklauomybės paskelbimo su-
kaktį kartu su šv. Kazimiero
parapijos metine švente. Vasa-
rio 27 vakare prasidėjo parapi-
jos šventė su procesija šv. Ka-
zimiero garbei. Specialiai pa-
ruoštu automobiliu buvo veža-
ma šv. Kazimiero statula miesto
gatvėmis parapijos ribose. Šia
proga Rosario lietuvių koloni-
ja aplankė vysk. V. Brizgys, at-
vykęs čia iš Sao Paulo, kur da-
lyvavo Pietų Amerikos lietu-
vių kongrese. Procesijon at-
silankė keli simtai parapičių ir
Rosario miesto policijos orches-
tras, kuris procesijos metu gro-
jo.

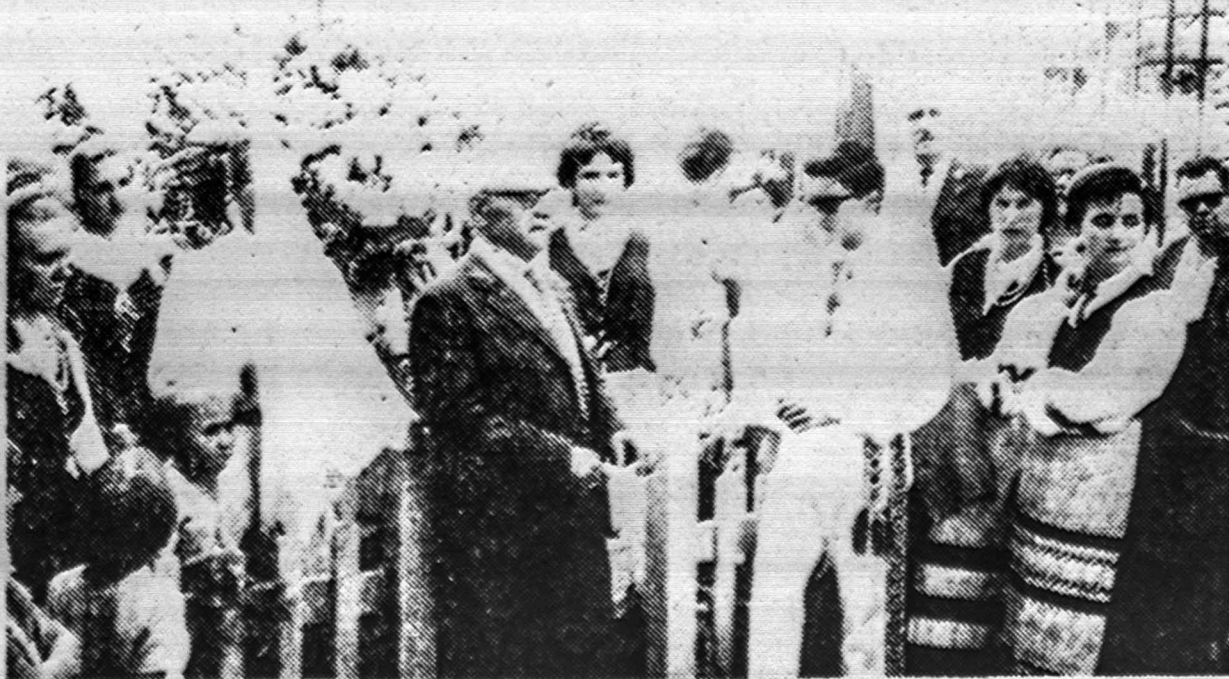
Vasario 28 į šv. Kazimiero
parapijos šventę atsilankė taip
pat Rosario arkivyskupas. J.E.
Guillermo Bolatti, kuris 9 val.
aukojo už Lietuvą mišias ir pa-
sakė pamokslą. Tautiniais dra-
būžiais pasipuotęs jaunimas sto-
vėjo garbės sargyboje su Lietu-
vos vėliava. Po valandos mišias
lietuviams aukėjo vysk. V. Briz-
gys ir pasakė pamokslą. Mūsų
metu giedoję Maironio vardo
choras.

Po pamaldų visi susirinko
lauke prie lietuviško kryžiaus,
kur buvo padėtas gėlių vaini-
kas ir pasimelsta už žuvusius
dėl Lietuvos laisvės. Prie kry-
žiaus kalbėjo parapijos klebo-
nas kun. K. Cerniauskas. MIC
Lietuvių Bendruomenės pirmi-
ninkas M. Klimas ir vysk. V.
Brizgys.

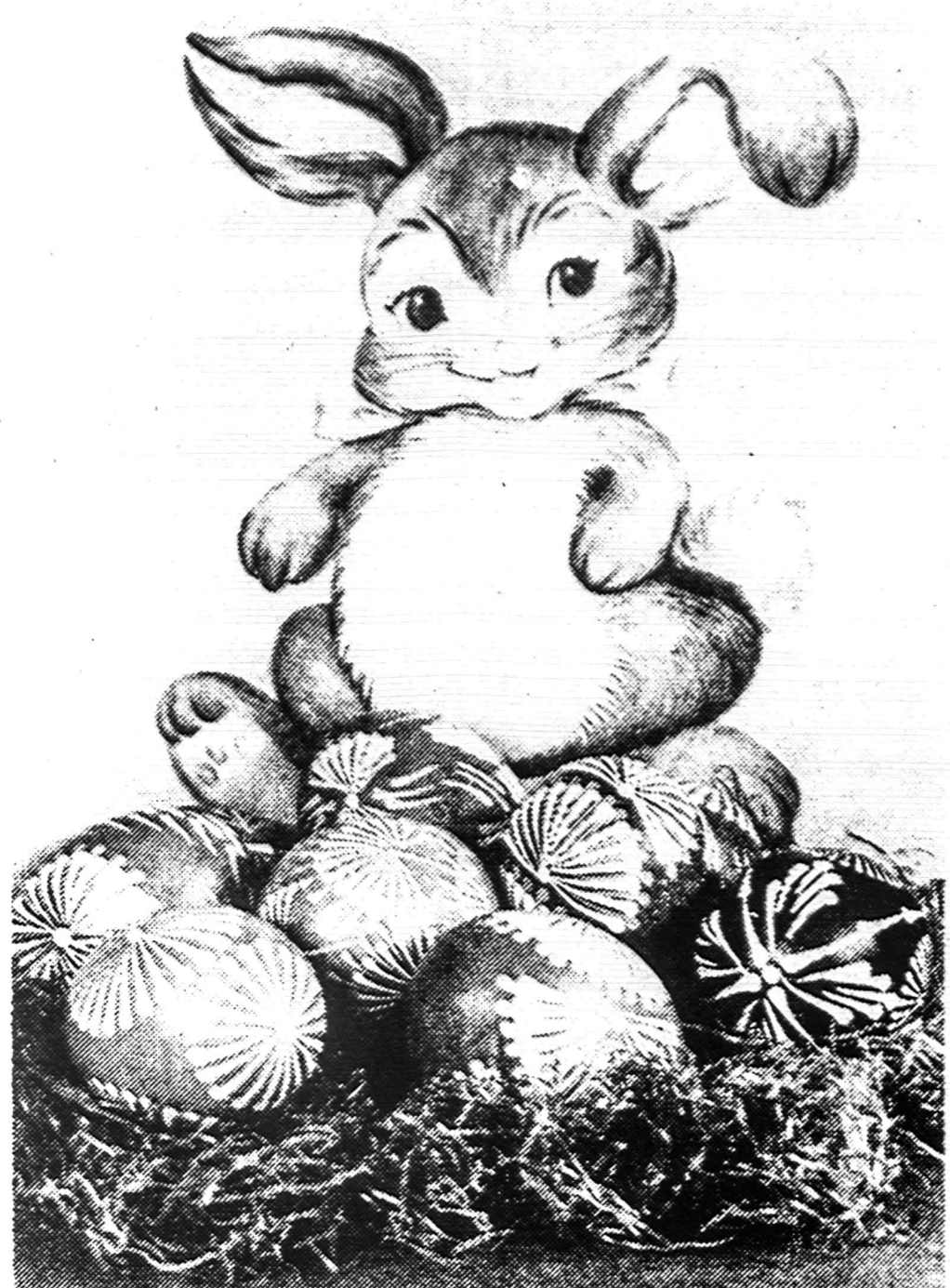
Parapijos sodelyje buvo asado
pietūs, į kuriuos susirinko virš
200 žmonių. Pietuose dalyva-
vo Rosario arkv. G. Bolatti, vys-
kupas V. Brizgys, Santa Fe vi-
cegubernatorius ir lietuvių nuo-
sirdus draugas dr. Eug. Mala-
ponte. Rosario miesto valdžios
atstovai, vadovaujami Enrique
Dreifus, o taip pat ir argenti-
niečių spaudos atstovai.

Atsilankę garbingieji svečiai
išreiškė savo nuoširdžius svei-
kinimus lietuviams, ypač linkė-
dami mūsų brangiai tėvynei ko-
greičiau susilaukti laisvės bei
nepriklauomybės dienu.

M. Klimas

ROSARIO, ARGENTINOJE, minint Vasario 16 prie kryžiaus žuvusiems už Lietuvą

VELYKINIAI margučiai.

Nuotr. R. Kisieliaus

CLEVELAND, OHIO

Kovo 28 šv. Mergelės Mari-
jos N. Pagalbos bažnyčioje
buvo religinės muzikos koncer-
tas, kurio programą išpildė šv.
Jurgio parapijos choras, diri-
guojamas Prano Ambrazo. Cho-
rą daugumoje sudaro ilgame-
čiai giesmininkai.

Koncerte išpildyta: Kristau-
galingas — Otto Gausz, Ant
Kalvarijos — kun. J. Čižausko.
Šias abi giesmes sugiedoję miš-
rus choras. Giesmė į Siluvos
Mariją (Prano Ambrazo) išpildė
moterų choras ir solistai V. Ma-
tulionis ir Liutkus. Skubink
prie kryžiaus (Č. Sasnauskas) so-
lo išpildė Fabijonas Kaminskas,
Meldžiame. Tave Viešpatie (ku-
nigo J. Čižausko), išpildė miš-
rus choras ir solistė Irena Gri-
galiūnaitė. Maria Mater gratiae
(Guid) solistė Irena Gragaliū-
naitė ir mišrus choras, Pater in
manus tuas (T. Dubois) — solo
Vytautas Matulionis. Dievas ne-
apleidžia (Pr. Ambrazo) — miš-
rus choras. Tu virginum coro-
na (Mozarto) — solo Juzė Kriš-
tolaitytė. Jubililate Deo (C. Aib-
lingerio) — mišrus choras, In-
flamatus et accensus (G. Rossi-
ni) — solistė Juzė Krištolaitytė.
Sventas (M. Filke) — mišrus
choras. Galingas didis Dieve,
gražink Lietuvai (P. Ambrazo)
Šia patriotine giesme mišrus
choras ir baigė koncertą.

Vargonais palydėjo vargo-
nininkė Regina Brazaitienė.
Šioje parapijoje ji vargoninkau-
ja jau apie 20 metų. Visi pasi-
džiaugė, kad abiejų parapijų
vargonininkai taip gražiai vie-
nas kitą parėmė. Šios parapijos
klebonas kun. J. Angelaitis
koncerto metu taip pat padėko-
jo šv. Jurgio parapijos chorui
ir jo vadovui Pr. Ambrazui.

Nors abi parapijos koncertą
garsino iš anksto, bet žmonių
galėjo būti daugiau. Koncerto
parengimu daugiausia sielojosi
solistas Julius Kazėnas, Vlado-
vas Jurgėlis ir kiti jų pagal-
bininkai.

Koncerto pelnas paskirtas
naujo pianino skolom sumažinti.
Po koncerto parapijos salė-
je buvo vaišės, kuriom dau-
giausia rūpinosi J. Kazėnas.

Senelis

— Amerikos pareigūnai ba-
landžio 3 paskelbė, kad ir A-
merikos ir Sovietai kai kurie sa-
lėtai turėjo būti susprogdin-
ti, kad nepatektų į svetimas
rankas. Esą Sovietai susprogdin-
ė vasario 22. ir susprogdin-
to satelito dar 39 gabalai suka-
si apie žemę lig šiol. Kiti
pakliuvo į atmosferą ir sudegė.

Modernus būdas SIŪSTI DOVANAS
giminėms U.S.S.R.

Jokio supirkimo. Jokio pakavimo. Jokio siuntimo. Jokio
muito — Simtai Sovietų gamintų geriausios kokybės
daiktų, paruoštų pristatymui:

AUTOMOBILIAI
MOTOCIKLIAI
DVIRACIAI
RADIJO ir TELEVIIZIJOS APARATAI
FOTO APARATAI
AUDINIAI
KVEPALAI
MAISTO PRODUKTAI

ir daug kitų daiktų dabar gaunama dažnai sumažintomis
kainomis. — Gali būti užsakytos atostogos jūsų giminėm
sveikatos kurortuose. — Užsakymai aukščiau minėtiems
daiktams bus priimami ir išpildomi vienintelės firmos,
autorizuotos Vnešposyltorg:

PODAROGIFTS, Inc.

Ta pati vadovybė, kaip ir Globe Parcel Service, Inc.

220 Park Avenue South New York, N.Y. 10003
Tel. 228-9547Firmos būda bus atidaryta dovanom skiriama daiktų parodos
patalpos. Diena bus pramėta.

Sios grupės ligoniai nuolatos
kartoja savo antisocialinius iš-
sišokimus. Jie niekad nepasi-
moko iš patyrimo ar bausmės

Joyous Easter

MICHAEL DUFF INC.

PLUMBING and HEATING

5000 Hempstead Turnpike
Farmingdale L.I. N.Y.
MY 4-0505

PETER MONTE & SON

Industrial spray painting, stucco
spraying factories, garages, lofts,
warehouses, motels, stores. Multi
color experts. Interior - Exterior.
Fully insured. Sheet rock taping.
51 Orchard Drive Northport, L.I.
AN 9-4788; alternate: 248-4334

LOUISE CARPENTER

Dawn Hill Rest Home

A warm spacious and lovely home
for elderly folks
24 hour licensed service
End of Lisa Drive and off Reservoir
Ave., Northport, N.Y.; 516 AN 1-8088

A Happy and Joyous Easter

Garden City Taxi Service

Station Plaza

Garden City, N.Y.

When you ask for Service

just call for

JOHN BRANCH

Excellent Service

IV 9-8396 and FI 6-2381

A Happy and Joyous Easter

JOE D' CATERING

Industrial Catering

Prompt Delivery

Italian-American Heroes

All Kinds of Sandwiches

42-19 Lawrence St.

FLUSHING, L.I. N.Y.

FL 9-9439

Paterson Pastry Shop

Specializing in the Finest Chocolates
produced in our immaculate
Commissary

Cakes and Cookie Trays

Italian Pastries including miniatures

For prompt delivery call

684-0979

ANGELILLO & SONS

57 Market St. Paterson, N.J.

Tools Inc. Glen Cove and vicinity

Sales, Service, Repairs. Snowblowers

Mowers, Tractors

Authorized dealer for Homko

simplicity tractors

Remington chain saws

Pick up and delivery

All work guaranteed

41A Cedar Swamp Road

Glen Cove, L.I. N.Y. 516 OR 1-0890

Happy and Joyous Easter

VILLA PRIMA

Fine Italian Cuisine

Restaurant - Pizzeria

Outgoing Orders

Complete Luncheons and Dinners

62 Stewart Avenue

(cor. New York Ave.)

Huntington, L.I. N.Y.

516 HA 3-8705

12 PM - 1 AM every day

A Happy and Joyous Easter

WOODSIDE TERRACE

97 Woodside Ave.

BALDWIN, N.Y.

BA 3-9891

Catering to Weddings,

Organizations and Parties.

Phone for reservations

Your Hosts

SAM & HARRIET

STACKOWITZ

Easter Greetings

ALDEN MUSIC CENTER

ELMONT

DANCING INSTRUCTIONS

Pre-Schoolers - Pre-Ballet

Modern Dance and Creative.

Children and Teenagers.

Ballroom and Modern Jazz

Adults - Slimnastics

Instruction in all instruments

Instruments rented and sold

Richard J. Garofalo

239-31 Linden Blvd. Elmont, L.I.N.Y.

CU 5-7795

FOTOGRAFAS

Romualdas Kisieličius

Tarptautinės Fotografų Sąjungos narys, bai-
ges Amerikos kariuomenės foto mok. kly.
Jums už prieinamiausią kainą atliks visokius
fotografinius darbus.

Dėl susitarimo skambinti — GLENMORE 2-0029

Norite geros meniškios fotografijos —

PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKU

Vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, požiūvių ir kt. nuo-
traukiu; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis
padarys —

VYT. MAZELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Tel. HYacint 7-4677

LITAS Investing Co. Inc.

kviečia

Pirkiti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5% ir daugiau)

Skolintis automobiliams, namų remontui, akcijų pirkimui

Dėl prospektų ir kitos reikalingos

V. VEBELIŪNAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N. Y.; HI 1-6799

A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997

Darbo valandos: šiekidieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.

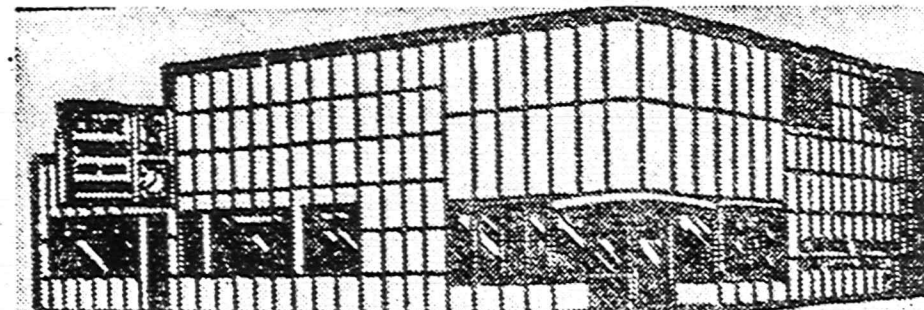
Telefonas EV 7-2089

JUOZAS BRUZIŪSKAS, Manager

Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinų, konjakų, midų

šventėms bei kitokioms progoms

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street.

Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2%

ON
INVESTMENT
ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį

Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmą ir ketvirtą 9:00 ryto — 5:30 vakaro; Antrą ir

penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais

9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pa-
davimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pi-
nigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 5 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

LEhigh 5-5955

KRAMER'S
PASTRIES

TORTAI - PYRAGAČIAI - VELYKŲ ŽUKELIAI

vestuvėms, sukaktuvėms, šventėms ir kitokiems parengimams

1043 SECOND AVE. (tarp 85th ir 86th Sts.) New York, N.Y. 10028

Adolfo SCHRAGERIO

Mes turime
visokias vietas
gamybos baldų. Mūsų specialybe —
importuoti tik geros kokybės baldus iš
V. Vokietijos ir kitų Europos valstybių.

336 East 86th St., N. Y. C.

Tarp 1st ir 2nd Avenue • TR 9-0400

Atidaryta kasdien nuo 9 v.v.; antradieniais ir šeštadieniais 9-6 v.v.

SPORTAS

LAK: Gintaras —
New Jersey...

Šį seštatienį Patersono įvykis krepšinio rungtynės tarp Brooklyn LAK ir Waterburio Gintaro. New Jersey lietuviams pirmą kartą teks pamatyti mūsų Amerikos lietuvių krepšinio meistrų Gintarą, kurio eilėse žaidžia trys žaidikai mūsų rinktinės, sėkmingai gastroliavusios Australijoje. Tai ilgis 6 pėdų 11 colių ugio Slomčinskas, Adzima ir Buzėnas. Paskutiniame su Gintaru susitikime LAK pralaimėjo, bet šį kartą žada pasirodyti geresnės sudėties. Beje daugumas LAK žaidikų yra New Jersey gyventojai. Klausimas, ar jiems pavyks susitvarkyti su ilgoju Slomčinsku, kuris pereitą kartą daugiausiai prisidėjo prie Gintaro pergalės. Rungtynės bus seštatienį balandžio 10, Don Bosco mokyklos salėje, Union Ave. Pradžią 2 val.

Sėkmadienį futbolas

Ateinantį sėkmadienį LAK pirmoji futbolo komanda žaidžia paskutiniąsias 1964-65 metų sezono pirmenybių rungtynes. Rungtynės, beje ir pačios svarbiausios. Mūsų šiuo prieš rinkiniais Kolping FC, įveikęs peritą savaitę lygos pirmūnus GAAC net 3:0, su jais susilygino taškais ir dabar pretenduoja į pirmą vietą. Mūsų didžiausiam varžovui Yonkers SC pereitą sėkmadienį praradus vieną pirmenybių tašką, laimėjimas prieš Kolpingą užtikrintų trečią vietą. Kolpingui taškai dar reikalingesni negu mums, bet lygosios juos iš pirmosios vietos išstumtų. Tai abiem vietoms lemtinga kova yra didelės svarbos. Pirmame rate su jais sužaista 2:2.

Rungtynės įvyks mūsų aikštėje prie Atletų Klubu. Pirmosios komandos pradeda 2:30, rezervinės 12:45. Jaunių pirmoji komanda žaidžia su ukrainiečiais, o antroji su Kolpinga. Mažučiai žaidžia seštatienį 3 v. su Massapequa LI, Kissena parke Flushinge.

Pereitą savaitę žaidė tik jaunieji. Pirmoji jaunių komanda namie prakišo DSC Brooklyn 1:4. Čia daugeliui mūsų žaidikų dar trūksta paprasčiausio futbolo žaidimo supratimo ir kovos dvasios. Jaunių antroji komanda gavo iš čekoslovakų 1:6.

PADEKA

Rytų Sporto Apygarda, su rengusiu RSA krepšinio pirmenybės Waterbury, Conn., kovo 27 reikišią padėką LSK Gintaro vadovybei už pavyzdinę varžybų pravedimą. Ypatingą padėką priklauso klubo pirmininkui Antanui Igauniui ir apygardos krepšinio vadovui Gediminui Švelniui. Visų dalyvių vardu dėkojame už gražų sportininkų priėmimą ir pavaišinimą Julijai Puodžiūkaitienei, Slėžienei ir Teresei Rickevičiūtei.

Laisvės Varpo gegužinė šiemet numatoma Brocktone, Romuvos parke, birželio 20. Tikimasi, kad tuo metu kitų parengimų šioje apylinkėje nebus daroma.

STATYBININKAS.

Nuotr. V. Maželis

SKAUTŲ PADEKA

Hartford, Conn. — Kaziuko mugei labai sėkmingai praėjus, džiaugiamės ir esame nepaprastai dėkingi mūsų lietuviškai visuomenei, jautriai atsiliepusiai ir mūsų kvietimą savo gausiu atsilankymu. Tai geriausias atpildas ir paskatinimas. Ačiū!

Sirdingai dėkojame mūsų mugės garsintojams: Hartfordo ir Waterburio liet. radio valandėlių vedėjams, Svc. Trejybės parapijos klebonui kun. J. Matučiai už skelbimą bažnyčioje ir mūsų laikraščiam, talpinusiam skelbimus. Ačiū New Britaino, Hartfordo ir kitų vietovių lietuviams už dovanas, o mamytėms — už gausybę pyragų. Nepaprastai esame dėkingi visom moterim, kurios nuoširdžiai talkininkavo sesei Gr. Aleksandravicienei virtuvėje. Jų gamybos dešros, balandukai ir kiti skanėstai tirpė tirpo. Už pavarškos nuotakos sudarymą, skoningai padabinant salę gyvomis ir savo gamybos gėlėmis prisegant svečiui pavasarišką pumpurėlį (kad ir siūlinį), ačiū sesėm D. Banevičienei ir A. Zdanienai. Dėkojame sesėm B.

Grožio salonas (Beauty Salon) gražioje ir patogioje susitikimo vietoje parduodamas dėl sveikatos aplinkybių. Moderniškas įrengimas. Teirautis adresu: 8707 Myrtle Ave., Brooklyn, N.Y., arba telefonu VI 9-3374.

Zdanienai, A. Seimininkienei ir I. Rušcekienei, kurios tiek daug laiko sugaišo rinkdamos dovanas ir jas tvarkydamos, o mūsų metu greičiausiai likviduodamos. Ačiū Waterburio, New Britaino ir Hartfordo vadovams, skautams ir skautėms ir židiniam, taip gausiai nukrovusiems stalus savo darbeliais. Sveikiname, nes tuo įprasminote Kaziuko mugę. Ačiū J. Beinoriui už skautukų chorą, kuris buvo malonus netikėtumas ir taip guodė lietuvišką širdį.

Dėkingi

Satrijos ir Tėviškės
Vietininkai

DISPLAY

You are cordially invited to the "GRAND OPENING" of
PIZZA VICTORIA
The Best Pizza is Square
FREE DELIVERY
604 Richmond Rd., Concord
Staten Island
GI 7-8998

FLORIAN KENNELS

Locust Valley
Verified Champion Bred Poodles for every occasion Toys - Miniatures Blacks - Browns - Whites - Silver Shu Swamp Road Locust Valley Phone: OR 6-0169

SCHOOLS

KAY - LAURE

SCHOOL OF BEAUTY CULTURE
Courses available:
General Beauty
Manicuring, Refresher, etc.
Enroll now for Day or Eve. session
8 Duffy Avenue
HICKSVILLE, N. Y.
OVERbrook 1-5313

REST HOMES

A Joyous Easter to all our friends
MAPLE TERRACE REST HOME
A real home-like atmosphere
State-approved
31 Main Street - Succasunna, N.J.
Phone: JU 4-5359

RESTAURANTS

For Better Weddings and Weekend Dancing
TUXEDO BALLROOM
210 E. 88th St. and 3rd Ave.
New York City
RE 4-7335

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

JAV rinktinė, kuri V pasaulio koresp. p-bėse iškovojo antrą vietą savo grupėje ir kvalifikavosi į tryjų pirmenybių baigmę, įveikė Prancūziją 5½-½, Lenkiją 4½-1½, Kanadą ir Daniją po 4-2, Rumuniją 3½-2½ ir su grupės laimėtoja — Vokietija, sužaidė 3-3. Iš pavienių komandos žaidikų itin pasižymėjo Hans Berliner, laimėjęs pirmą vietą tarp pirmos lentos žaidikų su 5-1 t.s., S. Bernstein buvo pirmas antro lentos su 5½-½ t.s. ir Fred Teers pasidalino pirmą vietą su rumunais po 4½-1½, trečiojo lentos. Kitose lentose: Westbrook 3, Potter 2 ir Freo ½ (jis baigė antruoju).

VI pasaulio koresp. p-bėse, JAV komandos dalyvio Kazio Merkio varžovai yra šie: F. Vytupis, Austrija; T. Koichi, Japonija; H. Kels-trupp, Danija; A. Erdeljan, Jugoslavija; M. Markus, Šveicarija; J. Mädlar, R. Vokiet.; V. Celebi, Turkija ir R. Beyer, Belgija. Hans Berliner Merkio rako: "I have high hopes for your team because many good players are playing. Good luck to you."

Ignas Zylis, Quebeco čempionas, gavo kvietimą dalyvauti Kanados uždarose p-bėse, kurios prasidės Vancouver, birželio 20 d.
Gedimino Šveikausko partija su Jugoslavijos meistru Milan Vukcevič, Bostono tarplubinėse, nutraukta aplygę padėtyje. Jei bus pripažinta lygiomis, rungtynės su Cambridge II būtų laimėtos 3-2, dabar 2½-1½.

Massachusetts moksleivių varžybų įvykis Cambridge YMCA, balandžio 10, 17 ir 24 d.d., pradžia 9 val. ryto. Ankstyvesnėse moksleivių varžybose turėjome pasižymėjusių mūsų jaunuolių: Ged. Kuodį, S. Vaicaičių, E. Spirauską, Algį Makaitį, Algirdą Leonavičių. Norėtusi, kad ši tradicija būtų ir toliau tęsiama.

Mingaila Milas, 401 N. Broad St., Philadelphia, Pa., "Draugui" rašo: "Ačiū už labai įdomų šachmatų skyrių; galima, kad nepasirodo dažniau. Malonu skaityti apie vis augantį šachmatininkų skaičių žaidžiantį paštu. Per 12 metų neteko nei su vienu lietuviu sužaisti, todėl norėčiau matyti turnyrą praveistą lietuvių tarpe pašto būdu." Iš Chess Review žurnalo matome, kad M. Milas yra stiprus žaidikas su 1304 t.s.

Šiauliškis A. Uogelė, Gruzijoje laimėjo visasąjungines kaimo šachmatininkų pirmenybes. Čia jo partija su A. Dmitrijevui RTSFSR. Baltais žaidė Uogelė. — 1. c4 e5 2. ž3 ž6 3. g3 d5 4. c:d 2:d4 5. Rg2 ž6 6. ž3 ž6 7. 0-0 Rē7 8. a4 a5 9. d4 e:d 10. žb5 Rf6 11. Rg5? R: g5 12. ž: g5 0-0 (Valdovė nenuėmė žirgo, kad išvengtų 13. žc7-?) 13. že4 Bē8 14. žc5 Bb8 15. Bc1 žb4 16. ž: d4 c6 17. ždb3 žd7 18. že4 Bā8 19. žd6 Bf8 20. Rb3 žc5 21. ž: c8? ž: b3 22. V: b3 B: c8 23. R: c8 V: c8 24. Bd1 ir baltieji realizavo savo medžiaginę persvarą.

CAMPS

Kamp Kill Kare on Lake Champlain, St. Albans Bay, Vt., est. 1906, boys 8-15, limited to 100 in 3 age groups. Superior water-land programs incl. water skiing, sailing, swimming, baseball, basketball, tennis, soccer, track, etc. State age. Bklt. Dr. R. F. Perry, 220 Madison Ave., Morristown, N.J. Tel. 201 - 538-1703.

School of Creative Arts Martha's Vineyard, Mass. Girls 6-17 art drama, creative writing and French, music, piano, voice, strings, dance, modern ballet, folk, sports, swimming, tennis, riding, sailing. Professional staff, guest artists, Kathleen T. Hinni, director 939 Eighth Ave., N. Y. 19, LT 1-7385

New Horizon Southampton, L.I. — Coed 6 to 16 a children's democracy. Private lake front—Bay & Ocean— all sports & activities, relaxed atmosphere, wholesome food (reducing program too), expd. staff, 8 full weeks \$650. Write or call for brochure T Dr. R., Kronmeyer, 9 E. 67 St., N.Y. TR 9-5221

DISPLAY

Outstanding for Easter
YORKSHIRE TERRIERS
also Poodles
Miniature and Toy all colors
for private homes
also stud service
(212) ST 4-1943

PIRMAUJANTI DESRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGSČIAUSIOS KOKYBES PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros

Kelionei ir TV užkandžiui — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užkite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047
(Tarp 85 - 86 g-vių)
Ridgewood — 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astorijoje — 28-28 Steinway St. — AS 4-3210

Hempsteade — 310 Front Street — IV 3-5540
Flushing — 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

Edvardas Mickus lietuvis, kuris gyvena 112A Steamboat Rd., Great Neck, Long Island, yra Electrolux Co. agentas. Jei kas norėtų nupirkti Electrolux siurbį arba grindim plauti bei vaškuoti mašiną, galima skambinti 516 HU 2-3219 arba 516 HN 6-8352.

Išnuomojamas gražus saulėtas kambarys su aptarnavimu, 76-50 85 Road, Woodhaven, N.Y.

Išnuomojami Richmond Hill 6 šviesūs kambariai suaugusiems, ramus miesto rajonas netoli Jamaica Ave. Tel. VI 7-0191.

Ridgewood išnuomojamas butas iš 5 kambarių su apšildymu ir šiltu vandeniu. Butas yra tarp Wilson ir Knickerbocker Ave. Mėnesiui nuoma 67 dol. Tel. GL 3-8426.

Woodhavene, 97 gatvėje parduodamas 2 seimų namas iš 10 kambarių, alyva šildomas su garu. Žemės plotas 40x100 gražioje aplinkoje ir prie gero susisiekimo. Informacijai skambinti VI 7-6547.

East New Yorke išnuomojami 2 baldais apstatyti gražūs kambariai. Taip pat kiti 2 su baldais kambariai gražiai atremontuotame rūsyje. Teirautis AP 7-5377.

LIQUOR & WINE

JOSEPH RUTKOSKI
For the Finest in Liquors
2484 Merrick Road
BELLMORE L.I.
Call 516 SU 5-2644 — We deliver
Special consideration
to Religious Groups.

HOME IMPROV.

P. CULLEN & SON
Attics, basements, porches, garages, extensions, aluminum storm windows and doors All work done by father and son Estimates cheerfully submitted New HydePark, L.I. N.Y.
FL 2-9678 GE 3-4119

LUMBER

JO - AL LUMBER COMPANY
We have the Finest of Lumber
Use Our Cash and Carry Plan
Fort Hill Road & East Main
Huntington L.I.
516 HA 7-3366 —
Service Is Our Motto

TOURS

CASSER TOURS
"One of America's Largest Operators of Tours"
Comfortable - Modern
Charter Buses for all Occasions
GROUP TRAVEL
Anywhere in America
One Day - Week End or longer
Low rates Bonded
201 W. 41st St. (nr. 7th Ave)
BRyant 9-1000

Visi kailiniai siuvami mūsų siuvykloje, todėl kainos pigios. Pirkdami bet ką atekite pas mus ir įsitikinsite. Mes taip pat pataisome kailinius, kailiniams apsiuvsus, šalikus (stols). Galite pasirinkti iš didelės atsargos karakulų, Ahaskos ruomo, minko ir kitų dirbinių.
Didelis pasirinkimas
Nelaukite paskutinės valandos
Chelsea 2-1079 • Chelsea 2-0535

ALEX DIMANT FUR CO.
RYGOS KAILINIŲ SIUVEJAI
150 WEST 28th STREET
NEW YORK, N. Y.
Room 402

Easter Greetings

AU CANARI D'OR
RESTAURANT
134 East 61st Street
New York City — TE 8-7987
Air Conditioned
Closed Sun. and Mon.

TO PLACE
YOUR AD,
CANCEL OR CHANGE
Tel. 867-3680

SERVICE

Outstanding Custom Tailoring Custom Tailor of Mens Clothes with material or own material All work done at reasonable prices We guarantee all our work MR. A. MUSTO
4131 Digney Ave near 233rd Street Bronx N.Y. FA 4-8958

H. W. MALE

MACHINISTS 1st CLASS

For Heavy Work
all around welders (arc & heliarc) all benefits—Write for appointment to Box-M-22, Room 714
521 Fifth Avenue, N. Y. C.

Good DROP FORGERS Wanted
Call Collect
Storms Drop Forging Co -
Springfield Mass.
Tel. (413) 733-7847
Mr. Burr or Mr. Taylor
An Equal Opportunity Employer

PRINTING

PARK CITY PRESS INC.
The Good Printer
Better Service Quality Printing
For prompt dependable service
3460 Great Neck Road
North Amityville L.I.
Call 516 MY 1-2700

INTERNATIONAL PRINTING CO.

197 E 4th Street
EVERYTHING FOR
THE PRINTING LINE
Call OR 3-1830

APART. TO RENT

BRAND NEW GARDEN APT.

43 Family
Immediate or future occupancy
from \$100. month
Efficiency, 1 & 2 B.R. apts
Good Counsel Church at corner -
Extra large rooms - Air conditioning - Free Gas - Separate thermostat for ea. apt. - Carpeted corridors - Modern laundry room - Free parking - Free GE refrig. - Master TV antenna - Buses at corner - 1 block to shopping - 1 block to schools

34 CARTERET STREET
NEWARK, N. J.
Directions:
Take Summer Ave or Broadway to Carteret Street.
"Open daily & all days weekends"

HU 5-2980 MU 8-5552

LONG ISLAND

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo norus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. • Mes patys perkame L.I. žemės sklypus • Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną
Tel. 516 AN 1-2864

A. ANDRIUSKEVICIUS

LAIKRODININKAS
- JUVELYRAS

Aukso - sidabro - deimantų laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

"VENTA"

Home Improvements

Co.

Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patyrusių lietuvių statybių specialistų kaina. Kreiptis:

J. BANDZIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

LIETUVIŲ ADVOKATAI

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APlegate 7-7083

C. A. VOKET

VOKIETAIS

ADVOKATAS

41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVERgreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYCIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME

Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVERgreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS

Balsamuotojas

231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veiklia ventiliacija
Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLININ, INC.

E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNISKA KOPLYCIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME

Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balsamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-
menimis dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žem-
iausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir į kitus miestus.
Reikale saukite — Tel. TR 6-6434

PATIKIMIAUSIAS

maisto produktas, parankiausias skubantis šeiminiškės pagalbininkas yra tikras importuotas

LENKIŠKAS KUMPIS

Vienoda jo kokybė ir puikus skonis gaunamas todėl, kad šis kumpis gaminamas iš pirmos rūšies mėsos specialiai šeriami lenkiški kiaulys.

Šis skanėstas, karštas ar šaltas, užsitarnavęs šį geriausios kokybės simbolį, parduodamas šiais vardais

ATALANTA
KRAKUS ir POLO
2 iki 12 sv. dėžutės
Visuomet reikalaukite tik-
rojo lenkiško importuoto
kumpio, 11 iki 13 svarų
kumpiai vadinasi TALA.

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuė GL 2-6916
Vienuolynas GL 5-7068

Darbininko sekantis numeris išeis balandžio 14, trečiadienį, ir bus vienintelis prieš Velykas.

Antanas Varnas šiais metais vadovauja tautybių komitetui, organizuojančiam lojalumo parą gegužės 1 d.

Sv. Kazimiero seserų rėmėjų metinis seimelis Newtown, Pa., šiemet bus Atvelykyje, balandžio 25. Mišios 10 val., pietūs 12, posėdžio pradžia 2 val., vakarienė 5 v.v. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Vinco Krėvės kūrinių ištraukų vaidinime balandžio 3 Franklino K. Lane aukštesniojoje mokykloje atsilankė arti keturių simtų žiūrovų. Plačiau apie tą spektaklį bus kitame Darbininko numeryje.

Nelė Mazalaitė, laimėjusi Aidų premiją, buvo pagerbta literatūros vakare balandžio 4 Apiešimo salėje: jai įteikta gėlių. K. Grigaitytė paskaitė jai dedikuotą eilėraštį, S. Gedvilaitė paskaitė vieną jos legendą. Apie vakarą plačiau kitame numeryje.

Kun. J. Pragulickui, atnaujiniui devynių Darbininko skaitytojų prenumeratą ir dar prisituntusiam 11 dol. paremti spaudos darbui nuoširdžiai dėkoja Darbininko leidėjai TT. Pranciškonai.

Angelių Karalienės parapijos choras rengia margumynų vakarą balandžio 24 d. 7 v.v. parapijos salėje.

Blue Water Manor vasarvietės savininkai Slyvynai šiomis dienomis grįžo iš Floridos palisėje ir skubiai tvarko vasarvietę atostogų sezonui ant George'io ežero kranto Diamond Point NY. Lietuviai šioje vasarvietėje labai gerai priimami ir kas norėtų šią vasarą užsukti ir praleisti atostogas tesikreipia iš anksto: Mr. Mrs. D. A. Slyvynas, Blue Water Manor, Diamond Point, N.Y. Tel. (518) NH 4-5071.

WAGNER THEATER

Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p. šeštadieniais iki filmo pabaigos; Trečiadieniais — 12 val. dienos. Penktadienį, balandžio 16 — iki Trečiadienio, balandžio 21, 1965. Pirmą kartą Brooklyn'e: "VERGISS MEIN NICHT". Vaidina: su garsoju tenoru F. Tagliavini. Priedinė filmas: Schick deine Frau nicht nach Italien. Ir vėliausia vok. įvykių apžvalga.

AKADEMINIO SKAUTŲ SAJUDŽIO

New Yorko Skyrius kviečia visus atsilankyti į

**IV
mėgėjų**

MENO PARODĄ

šeštadienį, balandžio 10 nuo 11 iki 5 val. ir sekmadienį, balandžio 11 nuo 12 iki 5 val.

Anreškimo parapijos salėje

Brooklyne

Sekmadienį 12:30 val. parodos globėjas dail. V. K. Jonynas skaitys paskaitą tema: "MENO KEITIMOSI PRIEŽASTINGUMAS"

Religinės muzikos koncertą ruošia Sv. Kazimiero parapijos Patersone skolų likvidacijos komitetas Verbu sekmadienį, balandžio 11, 3:30 val. popiet. parapijos bažnyčioje. Programą atliks Juliard muzikos mokyklos studentas Albinas Prižgintas ir solistas Liudas Stukas. Programoje išpildys Dubois, Bacho, Bandelio, D. Lapinsko kūrinius.

L.R.K. Moterų Sąjungos New Jersey ir New Yorko apskrinių atstovų suvažiavimas įvyks gegužės 2 Aušros Vartų parapijoje, 31 Dominick Str., Manhattan, New York. Sv. Mišios bus 11 valandą Aušros Vartų bažnyčioje. Po pamaldų 1 v. parapijos salėje užkandžiai ir posėdis.

Maspeth, N.Y. — Šeštadienį balandžio 10 Atsimaitymo V.J. bažnyčioje 10 val. ryte bus metinės iškilmingos mišios už Petro Petronio sielą. Po mišių bus pietūs V. Belecko salėje.

DIDŽIOSIOS SAVAITĖS PAMALDŲ TVARKA

Apiešimo parapijoje

Verbu sekmadienį 11 v. iškilmingas palmių šventinimas, procesija, mišios.

Did. trečiadienį: 7:30 v.v. Gaudūs verksmai, pamokslas ir palaiminimas Svč. Sakramentu.

Did. ketvirtadienį: mišios 9 v. r. 5:30 v.v., 6:30 v.v.; 7:30 v.v. — iškilmingos mišios ir procesija.

Did. penktadienį: 3:30 v. popiet Kristaus kancios pamaldos. Kryžiaus adoracija ir procesija.

Did. šeštadienį: 7:30 v.v. — ugnies, vandens ir velykinės žvakės šventinimas ir Velykų vigilijos mišios.

Velykų sekmadienį: 5:30 v. ryte iškilmingos Prisikėlimo mišios ir procesija. Kitos mišios: 8, 9, 10, 11, 12:15 v. 40 valandų atilaidai: gegužės 2, 3 ir 4 d., 1965 m.

J. SLEPETYTO pagerbtuvėse iš k. d.: dr. A. Šlepetytė-Janičienė, T. Šlepetienė, J. Šlepetys, prel. J. Balkūnas, prof. J. Brazaitis — kalbą sako, V. Volertas.

VYRŲ OKTETAS dainuoja susirinkusiems pagerbti J. Šlepetį. Nuotraukos V. Maželio.

PAGERBTAS PULK. JONAS ŠLEPETYS

Veiklaus mūsų visuomeninio, Lietuvoje buvusio atsakingo administratoriaus ir laikinojoje 1941 metų vyriausybėje ėjusio vidaus reikalų ministerio pareigas, pulk. Jono Šlepetio, pagerbimo pobūvis įvyko balandžio 4 Maspetho parapijos salėje. Plačiau jo gyvenimą ir veiklą nusakė prof. J. Brazaitis savo ilgesnėje paskaitoje. Jis taip pat pasigedo apskrito metų skaičiaus, kurio proga šis pagerbimas turėjo būti rengiamas. Pasirodo, rengėjai — visa eilė organizacijų, kuriose uoliai sukaktuvininkas reiškiasi — gerokai pavėlavo, nes 70 metų am

žiaus J. Šlepetys sulaukė pernai vasario mėnesyje.

Pagerbimo pobūvyje dalyvavo daug iškilių ir eilinių sukaktuvininko visuomeninio darbo bendrininkų. Pobūvis praėjo papilioje nuotaikoje.

Prieš ir po paskaitos Al. Mrozinsko vadovaujamas vyrų oktetas padainavo eilę dainų, kurių viena buvo specialiai dedikuota solenizantui.

Sukaktuvininką sveikino Vliko pirm. V. Sidzikauskas, prel. J. Balkūnas, A.L.B. tarybos pirm. V. Volertas, dr. P. Vileišis, New Yorko Alto pirm. dr. A. Škerys, P. Jurgėla, V. Butkys — žarasiškių vardu, dr. B. Radzivas — L.F.B. vardu, D. Penikas ir A. Ošlapas.

Trumpas, tačiau ypatingai šiltas ir jautrus buvo sukaktuvininko

Antanas Jasevičius (Yasewick) iš Bronx, N.Y., mirė balandžio 6. Laidojamas balandžio 10 iš Aušros Vartų bažnyčios New Yorke. Laidotuvėmis rūpinosi Šalinskių laidojimo įstaiga (per Bronx Chapel). Velionis paliko liūdinčią žmoną Marijoną ir dvi dukras su šeimos.

ninko dukters prof. dr. Aldonos sveikinimo žodis, prie kurio prisijungė ir jos vyras, prof. dr. K. Janace pasidžiaugęs, kad jis yra tapęs lietuviškosios bendruomenės nariu.

Antroji dukterė Birutė Venkuvienė, gyvenanti Paryžiuje, sveikino telegrama.

Sveikintojų atitinkamai buvo pagerbta ir sukaktuvininko žmona T. Šlepetienė.

Sveikintųjų telegramomis buvo virš šimto; tarp jų — Lietuvos dipl. šefas min. St. Lozoraitis, Lietuvos atstovas J. Kajeckas, dr. St. Bačkis, dr. D. Jasaitis.

Visų dalyvių vardu buvo i-teiktas P. Jurkaus pėstas paveikslas, vaizduojas Sv. Jono bažnyčią Vilniuje; su ja sukaktuvininką riša gyvi prisiminimai.

Sveikintojams padėjo sole-nizantas, papasakojęs keletą epizodų iš savo gyvenimo.

Ir dabar puok. Jonas Šlepetys dar gyvai reiškiasi įvairiose organizacijose, o ypatingai Bendruomenėje.

Pobūvį pravedė V. Alksnins. Dalyvių buvo apie pusantro šimto. S.D.

BOSTONO ŽINIOS

Naujas pirmininkas. Balandžio 2 Sv. Petro parapijos klebonijoje įvyko Naujosios Anglijos provincijos Kunigų Vienybės susirinkimas. Ilgametis provincijos pirmininkas prel. Pr. Virmauskis nuo einamųjų pareigų atsisakė. Jo vieton išrinktas Cambridge lietuvių parapijos klebonas kun. Antanas Baltrušas.

Pradėjo registraciją. Sv. Petro parapiinė mokykla pradėjo naujų mokinių registraciją naujiems mokslo metams. Tėvai prašomi kreiptis į mokyklos mokytojas seses šeštadieniais nuo 3 iki 5 val. popiet.

Tinka prisiminti. A.A. prel. Pr. Strakauskas ilgus metus buvo Kolumbo vyčių kapelionu ir ketvirto laipsnio vyčiu. Įvairiose parapijose Kolumbo vyčių kapelionais buvo kun. A. Baltrušas, kun. J. Naudžiūnas, kunigas W. Volkovičius ir dabar paskirtas kun. A. Binzevičius. Kardinalas Cushingas lietuvių kunigus jau seniai įvertina. Gaila, kad spaudoje skleidžiamos klaidingos žinios.

Bostono universitete balandžio 3 įvykusiame tarptautiniame šokių festivalyje dalyvavo šv. Antano gimnazijos šokėjų grupė, vadovaujama Onos Ivaškiienės. Publika buvo labai sudominta gimnazijos mokinių atliktu tautiniu šoku — Mikita. Festivalis turėjo plačią programą, kurią išpildė penkiolikos tautybių šokėjų grupės.

Diriguos orkestrui. Balandžio 10 d. 8 val. vak. Governor Dummer akademijoje (So. Byfield, Mass.) komp. Jeronimas Kačinskas diriguos Naujosios Anglijos akademijų rinktiniam orkestrui. Koncerto solistas bus Bostono lietuviams žinomo estų muziko Kalam sūnus, pasižymėjęs muzikoje dideliais gabumais. Jis gros Mozarto F major koncertą su orkestru. Orkestras atliks Glucko overtiūrą "Iphigenia in Aulis", Bizet L'Arlesienne suitą, Stravinskio "Dance Russo" ir Dvořako Simfonia Nr. 5.

Choro koncertas. Balandžio 11 d. 7 val. vakare Melrose Memorial salėje įvyks įvairių krikščionių tikėjimų bažnyčių jungtinio choro koncertas, kuriam diriguos komp. Jeronimas Kačinskas.

Lietuvių Bendruomenės apylinkės metinis susirinkimas rinkti naujai valdybą įvyks balandžio 10 d. 7:30 val. vak. Lietuvių Piliečių D-jos mažonoje salėje. Visi kviečiami dalyvauti.

Vyks į Westfieldą. Gegužės 23 lietuvių parapijoje Westfelde, Mass., įvyks jaunamiečių Lietuvos vyčių seimas. Bostono jaunamiečiai balandžio 11 d. 3 val. popiet šv. Petro parapijos salėje rodyt religinį filmą apie Kristaus kanciją (Son of Man). Iš šio parengimo surinktais pinigais nori apmokėti kelionės išlaidas į Westfieldą.

Raimundas Žičkus, kaip Jarrell Ash bendrovės inžinierius, per paskutines dvi savaites apylankė Detroitą, Clevelandą, Indianapolį, Chicagą, Pittsburghą, Washingtoną ir eilę kitų vietovių.

Gėlės papiginta kaina

Nijolė Valaitienė paruošia vestuvėms gėles iš sezoninių gėlių papiginta kaina. 50 dol. už jaunosios buketą, 2 pamerges, 2 korsažus, 2 buketus bažnyčioje ir vyrams gėles. Dėl smulkesnių informacijų skambinti 914 LY 1-9244.

LIETUVOS VYČIŲ 41-MA KUOPA

kviečia visus norinčius atsilankyti į

ŠOKIUS

kurie įvyks

Velykų sekmadienį

balandžio 18

1965 m.

Sokiai prasidės 8:30

Orkestras pradės groti 9 v.v.

Įėjimo kaina tik \$2.00: be to bus duodama maisto ir užkandžių.

Sokiai įvyks

LIET. ATLETŲ KLUBE

1332 HALSEY STREET
BROOKLYN, NEW YORK

LITERATŪROS VAKARO programos dalyviai ir svečiai. Iš k. į d. pirmoje eilėje: O. Audronė-Balčiūnienė, B. Empakerytė - Lukoševičienė, N. Mazalaitė, kuri buvo pagerbta, laimėjusi Aidų premiją K. Grigaitytė-Graudienė, antroje eilėje — Pr. Naujokaitis, J. Jankus, L. Žitkus, P. Jurkus, K. Požeraitė, A. Vainius, S. Gedvilaitė, A. Kepalaitė, Nuotr. P. Ažuolas.

SALVINIJA GEDVILAITĖ skaito V. Mačernio poeziją literatūros vakare balandžio 4 Apiešimo parapijos salėje. Nuotr. V. Maželio.